

Organas Susivienijimo Lietuviu Rymo Kataliku Amerikoje.

Evangelija

PIRMOS NEDELIO PO TRIJU KARALIŲ.

Kad Jezus buvo dvylikos metų, kad anie pagal papratimo ėjo į Jeruzalem diensoje šventės. O po pasibaigimo dieny, kad grįžo, pasiliko vaikelis Jezus Jeruzolimoj; o ne paserģejo gimdytojai jo. O betikėdami, juog jis yra draugystė, nūėjo dienos kelią ir įšieškojo tarp genė y ir pažįstamų. O neradę, sugrįžo į Jeruzalen, įšiekolami jo. Ir stojos, po trijų dienų atrado jį bažnyčioje sėdintį vidui mokytų, klausantį jų, ir klausinėjantį anuos. O stelėjosi visi, kurie jo klausė, iš išminties ir šio atsakymų. O pamatę, stebėjosi. Ir tarė jam Motina jo: Suan, ką tai mums padarė? Štai tėvas tavo ir aš galėsting, įšiekojome tavęs. Ir tarė jiems: Kas yra, juog mane įšiekojot? Nežinojote, juog tuo-e daiktuose, kurie yra tėvo mano, reikia man būti? O anie nešmanė žodžio, kurį jiems sakė. Ir ėjo su jais, ir atėjo į Nazaret; o buvo jiems palikus. O motina jo visus tuos žodžius už laikė širdyje savo. O Jezus augs išmintį ir metose, ir malonę pas Dievą ir pas žmones.

Katalikiszkos Naujienos.

Pirm keleto sąvaiczių tris šimtai katalikų išz Anglijos turėjo laimę pasimatyti su šv. Tėvu. Laike to pasimatymo įdavė jam laiszką, kuriame prižada Popiezių gerbti ir jo klausyti, o paskui šiteip raszo apie kaikalų padėjimą Anglijoje: „Dabar, suteikus valdžiai vi siszką liuosybę jų tikėjimui, Anglijos katalikai — sekdami savo nuo seno palikimą — jaučia, jų prisirisizimui, visados gaivinamam prie popiežiaus da labiau augant. Šziuosmet tapo įvesta vienas svarbus parėdymas sulgy liuosybės mokinime tikėjimo dalykų. Katalikų vaikai ir katalikiszkai mokintojai tapo visizškai sulgyinti su labiau globiamais tautos vaikais ir mokiniojais. Šzi tas padarymas mums teisybės tikrai maloniai bus priimtas Jūsų Šventybės, nes jiai ženklina rukstant šalin likucziams fanatizmo ukų, kurie pakilę ant angliszkos tautos.“

Popiež'us, Pijuszas X, teippat neseniai priėmė šv. Jeronimo Draugijos pe-statytojus po vadovystės kardinolo Mocenni ir Mgr. Della Chiesa.

Toji Draugija užsiima platinimu tarp žmonių katalikiszkų, tai yra: nesugadintų jų. Evangelijų. Ne-

seniai įkurta, o jau spėjo to šv. Jeronimo D augija paleisti į žmones, suvirsz 200 000 (du šimtu tūkanczių) Evangelija egzempliorių už mažą prekę nuo 4 sulgy 6 soldų (4—6 centų).

Męs lietuviai, netik pigių populiariszkų izšleidimų šv. Evangelijų neturime, bet ir tie, ką turime, tai yra: izšleidimai. (ypac paskutinyšis,) Evangelijų, skaitomų nedėdieniaus, ir netikę.

Tudėl, ar-gi jau ne metas pasirupinti mums apie tos spragos užtaisymą?

Kunigaiksztis Mikalojus Trubecskoi, komandantas dalies Caro gvardijos, neseniai budamas Ryme atlankė Vatikane šv. Tėvą, Pijusą X.

Nors truputį pervaļai, bet paduodame akvyą žinią, kuri tik dabar atėjo, kad Peterburge pamaldū už duszią a. a. Popiežiaus Leono XIII labai izskilmingai buvo atlaikyta. Maskoliai netik nekludė, bet da patįs pamaldoje dalyvavo. Izskilminga pamaldū buvo laikoma Liepos 27 ir 28 dieną. Pirmą dieną Mogylavo administratorius, pralotas Denisevyczia izskilmingai atlaikė gedulingas Miszią už velionį Popiezių Katedros bažnyčioje. Šzalia daugybės katalikų pribuvo prie Miszių ir grafas Bekendorf, caro rumų marsalas, ir szambeliones Albedinski, vice direktorius svetimų tikėjimų departamento. Ant rytojaus tas pats pral. Denisevyczia atlaikė pamaldą už Popiežiaus duszią šv. Katarinos bažnyčioje, kuri yra prie Nevski-o Prospektu, aristokratiszkiausios ulycios Peterburge.

Tą dieną bažnyzion tegalėjo įeiti tik su tikiečiu. Ant Miszių pribuvo ambasadoriai: Austrijos, Vokietijos, Portugalijos, Svecijos ir Norvegijos; grafas Lamsdorf, Rusijos užrubežinių reikalų ministeris, Mosolov, direktorius svetimų tikėjimų departamento, teip-gi — jenerolai: Bobianski, Fiiniski, Czechowicz, Barkovskii ir visa Peterburgo katal. dvasiszkija —

Pasirodžius pirmutinei šv. Tėvo, Pijuso X, enciklika į visos pasaulės katalikiszkus vyskopus ir patriarkus, izšgirdome atbalsį ir maskoliszkuose laikraszcziuose.

Terp kitų „Cerkovnija Viedomosti“, Szventojo Sinodo organas, raszo, kad Popiežiaus enciklika daranti gana smagų ispuđį. Kad nu' jos musza kuklumas ir ramybė. N šra ji, girdi, turtinga mokslu, ne blizgan tivirszutine forma; bet Pijus X tydzia susituri nuo augsatybės ir nuo pretenzijų savo pranokėjų.

Pagal tuos garsaus Pobiedonoscovo organo žodžių iszeitu, kad maskoliai neranda Popiežiaus enciklikoje nieko sau povojingo. Tuo tarpu-gi yra tikra žinia, kad maskolių valdzia neleido tos enciklikos garsinti nė Lenkijoje, ne Lietuvoje katalikiszkose bažnyciose. Enciklika negalėjo peržengti Moskolių sienos, tapo sulaukyta, kaip kenkiantis raszas.

Tai kokia liuosybė dziaugiais musų Bažnyczia po „askybele izlema!“

Maskoliai apie a. a. Popiezių Leoną XIII.

Numirus a. a. Leonui XIII, maskoliszi laikraszcziai padarė tikras lenkynes, stengdamiesi viens kitą pervirsztyti pagyrimuose mirusio Popiežiaus. Czia paduodame tų laikraszczių svarbesniuos iszistatimus apie Leoną XIII.

„Novoje Vremia“ raszo, kad arot jos, Leonas XIII užima vieną isz pirmiausių vietų zių laikų istorijoje; juo interesavosi visa pasaule.

„Peterburskaja Gazeta“ sako, juog visa pasaulė sudrė ėjo izstikus mirczivui Leonui XIII, vieno isz didžiausių katalikiszkos Bažnyczios Popiezių.

„Peterburgski Listok“ gailauja mirusio prakilnaus senelio, kuris per 25 metus su izsmintybe ir energija valdė katalikiszką Bažnyczia, duodamas pažinti savo nepaprastus ir laimingus diplomatiszkas gabumus. Leonas XIII surado da neisznaudotus budus sudrutinimui savo izstikimybės, izsplatinimui savo įtekmes, ir suteikė Popiezių Sostui naują garbę ir dvasiszką didybę.

„Novosti“ iszskaito Leonui XIII nuopelnus katalikiszkajai Bažnycziai ir tvirtina, kad jo vardas žibės eileje tų Popiezių, kurie paliko didelę žymę žmonių istorijoje. Jis numirė 14-ov 18-ov.

Jonukas Karklynas eina Lietuvos pazintu.

Parasė Prietelis.

(Tąsa.)

Jonukas ištimpsėjo, atsisdėdęs ant bukv per visą pamaldą. Pamalda pasibaigė. Pačioje dvylekyje kamendorius užlipo sakyti pamokslą. Nieko netrukus, svietai dar tebesiklausant kunigo, išsigriovė iš bažnyčios, alkunėmis kelią sau darydami, visi trys: Kvaiševskis, Snarglevičė, ir Liurbos, ir smarkiai kaikišką šnekėjo. Buvo tik girdėtis: Kamendorius! Paskuctvo! Paskuctvo! Kamendorius! Visi sklaidės ir kumstimi: mojava. Kvaiševskis buvo raudonas kaip virtas vėžys; rodės supykęs be galo. Kiek pašukavę, nudrožė visi tiesiog klebonijon. Eidami, girdėjos, rėkė: „Męs jam parodysime, mėš jį pamokysime!“

Susigriovę vidun purvinais čebatais, rado seniuką kleboną begeriantį arbatą.

— Panie Probosczu! — sušuko Kvaiševskis lenkiškai; — svieta pabaiga!

— Kas pasidarė? — paklausė nusigandęs klebonas. — Bene gaisras miestelyje? Rasi bažnyčia dega?

— Pikičiau už ugnį! — tarė Kvaiševskis, usus kraipydamas ir liulį iš panosies su ranka šluostydamas. — Kamendorius apleido neskaitęs lenkišką Evangeliją. Kas čia yra? Ar mėš, bajorai, ne parapijonai? Ar ne katalikai? Kodėl tas piemuos neskaito Dievo žodžių lenkiškai? Kad Praboščius nepadarysi tvarkos, mėš skūsimės Vyskupui. Vis muzikams ir muzikams, o bajorams nieko! Kamė gi čia teisybė, kad ir pas kunigus nebėra teisybės!

Seniukas klebonas paprašė bajorus sėstis ir eme ramiai jiems aiškinti.

— Vyrudiai! — tarė klebonas kunigas: kamendorius neseniai teatvažiavo ir nežino dar musų apeigų. Tamstos gi suprantate gerai ir lietuviškai; perskaičius lenkiškai, būtų buvę tie patis žodžiai, ne kiti. Lietuviai, apsigyvenę Varšavoje, nei-gi pyksta, kad jiems neskaityt ten kunigai lietuviškos Evangelijos.

— Mums Evangelija nerupi, — karščioavo Kvaiševskis; — ji buvus! nebuvus!; bet mums pikta, kam kamendorius pažemino bajorus, lyg tarsi jų nėra bažnyčioje. Adynos lietuviškai, razančius lietuviškai, Šventas Dieve teip pat, ir pagalop' Evangelija tik lietuviškai. Nel! Seniau nebudavo teip ir dabar neturi teip buti. Kad praboščius nepažabosi kamendorius ir nepaliesi jam skaityti bajorams Evangeliją lenkiškai, sakau, bus blogai abiem!

Prigrašinę senukui klebonui, pasakė Sudiev' ir išėjo, pilvus pastatę, iš klebonijos. Tuo tarpu pasibaigė pamalda. atėjo ponias Kvaiševskienė, susėdo visi vežimau ir grįžo Varšavkon. Vaziuodamas namon, Kvaiševskis gyrysi pačiai, kad davęs garo klebonui, tad davęs.

Pakol sugrįžo iš bažnyčios, buvo jau vakaras — ruda mėnu trumpa — mergos jau paliuobusios kiau-

laidas, pastalėje trupinius berankiodamas. Kai langi visa šeimyna kažkur dingio ir vienas tik Jonukas tepasipainiojo. Kvaiševskis paliepė Jonukui išartyti paršuką. Tarė:

— Jonuk! wypėdž paršiuka z grčia.

Jonukas, nutvėręs paršuką už sketuro, išnėtė pro duris. Kvaiševskis pagyrė Jonuką už tai.

Sutemo. Kvaiševskis užsidėgė lempelę be stiklo, suvyniojo bankrutką ir ėmė rudyti papierosą. Jonukas, pamatęs savo poną bedykaujant, užnešė kalbą apie kiaučių liuobimą grčioje.

— Ponutis! — tarė; kodel akalicoje liuobia kiaučių grčiose? Juk tai yra labai nesveika žmonėms: dvokas, drėgmė, amžinas slangtis. Ar-gi nėra migio?

— Tokia mada pas bajorus, — atsakė Kvaiševskis ir paliepė Jonukui eiti gultų.

Jonukas užlipo ant palatų, bet negalėjo užmigti dėlto, kad atėjo Kvaiševskio kaimynas Zigmuntas Pasileidelis ir ėmė balsiai šnekėti visokius niekus. Pamatęs Kvaiševskį bedirbantį papierosus, tarė juokdamas lenkiškai:

— Ko čia čiupinėjies, kaip bajoras apie piemenę....

Jonukas nesuprato nuo karto, ką tai reiškia; bet iš tolesnės jūdvių utarkos permanė kiauurai viską...

.....

— Tad tu esi laimingas, — atsiliepė Kvaiševskis. — Manoji nenutiko man šimet: ji, biauirybė, arba drožnia man per žandą, arba stačiai spiauna akynsa.

Ogi klebonas nieko tau nesako? — tyrinėjo Kvaiševskis.

— Ką čia sakęs! — aiškino Pasileidelis. — Kam būtų mano plonas liežuvis? Kaip imu, nuvažiuavęs klebonijon, girti save ir visus jus, tad klebonui pasirodo, juog ir aš ir visi bajorai kone šventi. Jis giria Varšavkos akalicą ir stato visiems už paveikslą jos gyventojus. Vadina net parapijos pažibomis. Vėgi, antrą pusę apvertus, kuris-gi kunigas gali drįsti ką pasakyti bajorui? Teužkibintų tiktai mane klebonas, nors už dešimtį devintėvių* aš jam parodyčiau, kame pipi rai dygsta!

— Kamendorius gali prisikabinti, — pasaugojo Kvaiševskis.

— Kamendorius! Vieni juokai! Kas-gi jis, ar gaspardorius? Aš tuojau jį apskūščiau už litvomaniją ir kamendoriaus nebėra. Šit, aš kasmet išleidūiu mergą su kraičiu: kas gali man ką padaryti? Pernai, užpernai, propernai, vis teip padariau; nei dypterejo niekas. Kuri tylejo, tai pamokėčiau kiek; o kuri šiaušės, tai sudaviau per kuprą ir išmečiau už kuldų pro duris.

— Ką gi tavo žmona sako? — paklausė Kvaiševskis.

— Žmona! Ką-gi sakiusi? paverkia ir gaa. Vel-gi kokios jai bėdos; duonos turi, šilumą tur ir tesėdie sau su vaikais. Ne-gi aš pirmasis, ne-gi a-

* Devintėvis — Sugantinis, radvilis, mergvilkis.

skutinis: visi bajorai teip gyvena, negu atmetus tuos, kurie neturi jokios panaberijos ir nesupranta, kas tai šliakeckas unoras. Atskiris tikai toks, juog vieni gudriaus eljiasi, o kiti ne. . . .

— Kad žinotumei, kaip aš esmi pavargęs, visas negaliu! — permainė kalbą Pasileidelis.

— K-s gi yra? — paklausė Kvaiševskis.

— Kas gi bus! Vasaros darbai. Kad tai bajoras galėtų dirbti vienmarškiniis, atsisegęs, basas, kaip muzikas, tai būtų begigu. O dabar eik šieno piautų užšvilkęs su surdutu; eik artų, ar ekėtų su ūbatais ir su kaliošais. Nori ką nešti, dabok, kad niekas nematytu. Kas paregėjęs, pasakys: va, bajoras neša! Ir atsisveikink tuomet su panaberlja!

— Reikėjo buvo pasamdyti kamą (cham) darbams nudirbti, — atsiliepė Kvaiševskis. — Šit, aš pats nedirbu nieko, rukau papierosus ir gana, o mano Karklyno Jonukas vis dirba už mane.

— Taigi! — tarė Pasileidelis: kad tai būtų iš ko pasamdyti! Ką tu žmogus darysi, kad skolos kaklas nekeliu. Skolininkai buvo padavę sudan ir Žolinėje policija tik-ką neištaksavojo. Dievo mylista! pasisekė apgauti vieną muziką ir išvylioti iš jo šimta rublių. Buk kitaip, tada Pasileidelio nebėra!

— Kuomet tu jam beatiduosi? — teiravos Kvaiševskis.

— Ar dar atidavęs! — atsakė Pasileidelis. — Vekselio neprasė, davė ant žodžio. Mano vaikai, kad nori, teatiduoda tam žioplai. Kurs čia iš mūsų beatidavęs šioje gadyneje? Tamsta pats medžioji kasmet po sodžius, jieškodamas pinigų. Kuriam čia atidavei, paėmęs?

— Teisybė! — prisipažino Kvaiševskis.

Antri gaidžiai sugiedojo, Kvaiševskiui su Pasileideliu beblagatijant, ir metas buvo skirtis. Pasileidelis pasakė „Dobranoc“ (labanakt!) ir išėjo namon.

Tuotaru artinos metų galas, Kalėdos, ir Jonukas mislijo pamesti Kvaiševskį. Gerai ir darė. Nieko padorio čia neišmoko ir neišgirdo, negu tik rado neapykantą mūsų žmonių ir mūsų kalbos. Šventame Staponė pagrižo Tėvynmeiliuosna, gavęs algos vos penkis rublius; daugiau Kvaiševskis prašęs palaukti; kad parduosias linus, tada atiduosiąs.

Buvo jau prietėmės, kad Jonukas įėjo savo tėvelių gričion. Abu Karklynu ir visa šeimyna, pamatę seniai bergėtą svečią, nusidžiaugė nesvietiškai ir pasveikino Jonuką ratuodami.

— Nu, ar jau pamatei svieto? — užklausė Karklynas sunaus.

— Pamačiau, kaip nepamatęs, — atsakė Jonukas tėvui.

— Ar pamėgai?

— Neduok Dieve, Tetušeli! — tarė Jonukas. — Jeigu visur teip yra, kaip bajorų alkalioje, tad, rasi, nebetyl Sudo diena. Visus mus lietuvius jie nelaižo už žmones; mės esą jų vergai; mūsų pravardeš esančios paskuctvo, mūsų lietuviszka kalba deranti šunims. Nedaug netenka, kad mės, lietuviai,

nebusią ir danguje; Dievulis, esą, nepriimsiąs tokių stačiuokų. Kad žinotumei, ir mane perkriksčiojo. . . .

— Ko? — sušoko Karklyniene: ar katalikišką tikėjimą permainei?

— Ne, Mamute, — ramino Jonukas motiną. — Kvaiševskis liepė man pavarde persimainyti. Sako: vadinkis Karklynkiu.

— Kad jis nesulauktų! — tarė Jonuko tėvas. Jis mislija, kad mės tokie dusgalviai, kaip jie, kad permaint savo pavardes. Iš Kvaišo pasidarė Kvaiševskis, iš Snargliaus — Snarglevičė, arba iš Liurbio — Liurbio. Ne! mės gimėme lietuviais ir mirsime lietuviais, o jie buvę kulvaratos ir bus.

— Jonukas norėjo dar ką pasakyti apie bajorų budą is paprociūs, bet tėvas nebeleido.

Ant rytojaus visi sukilę pagiedojo adynas „Ne-kalto Prasidejimo“, nusiprausė ir sėdos pusrytautų. Bevalgant Karklynas paklausė Jonuko, kur dabar eisias pažintų svieto? Jonukui tylint, sesuo Barbutė papiršo poną Gorskj. Karklyniene pagyrė tą nuomonę ir liko nutarta, juog tai Jonukas eis pamėgintų pas poną Gorskj.

JONUKAS PAS GORSKI.

Per mylią nuo Tėvynmeilių sodžiaus buvo dvaras, vadinamas Tvenkinys, Rasi dėlto dvarą teip vadino, kad stovėjo tie didelės prudas su puikiu malunu ir lentų piauamajama mašina. Dvaro laukai buvo bent po 200 purų, o girios kone šimtas valakų. Tvenkinyje tad gyveno ponas Gorskis, grynas lenkas iš anapus Varšavos, rodos, nuo Čenstakavos; žmogus mokytas, pabaigęs universitetą, išmintingas ir doras iš visų pusių. Pati Gorskienė, vel lenkė, žmona mielaširdinga ir minkštos širdies. Nors juodu gyveno Tvenkinyje neperseniai, vienok pamylėjo Lietuvą ir lietuvišką kalbą ir valdė ją gan gerai. Gorskis neapkęzdavo mišinio ir, sulyg išgirdavo lietuviškoje kalboje svetimą žodį, taisydavo supykęs. Viensyk, šv. Jono vilijoje, įėjo bernas seklyčion pas Gorskj ir prašęs išleisti jį bažnyčion. Sako: „Ponutis, ryto bus atpuskai ir šumni nobaženstva, prašau išleisti mane pasimelsti.“ Gorskis pašoko augstyn. „Tu, nenaudėli! — subarė berną: kam tu savo kalbą gadinai? Ar tu negali kalbėti žmoniškai? Sakyk: bus atlaidai ir iškilmi pamalda.“ Teisybę pasakius, ir Gorskis ir Gorskienė teip gramatiškai šnekėdavo lietuviškai, juog nedrova būtų buvę užlipinus juodu sakyklon.

Pas tokį tad poną pastojo Karklyno Jonukas palgautų, arba, kaip Jonukas saškodavo, svieto pažintų.

Buvo stačiai Nauji Metai, kada mūsų Jonukas peržengė pirmu kartu Tvenkinio slenkstį. Jam gričioje belaukiant, įėjo auklė ir pakvietė seklyčion. Sako: „Ponas šaukia“. Jonukas įėjo lyg sutirpęs ir, žemai nusilenkęs, pasakė: „Tegul bus pagarbintas Jėzus Kristus“. Gorskis atsakė: „Ant amžių amžinųjų. Amen“.

Toliaus bus.

(Tąsą Katalikiszkų Naujienų nuo 3 puslapio.)

garbė kaipo Popiežiaus ir kaipo politiko pasilikis nemirštama. Esant jam gyvam, turėjo vardą didžio, bet ir busimos kartos paliks jam tą užvadinimą, ir tai — nedėl jo triumfų, bet dėl jo placių ir augsztų pažiūrų iszminties,

„S l o v o“ iszsiireiszkia, kad mirus Leonui XIII, užgeso ant szios pasaulės ypata prakilni, dvasia augszta, valdovas žymus, vienas isz originaliszkausiu žmogystų ir pilna didžiū dovanų. Nūmirė jisą, palikdamas garbę gero savo avinycios piemens, prieteliaus sądaros ir teisybės.

„Birževija Viedomosti“ tvirtina, kad katalikiszkosios Bažnyčios metraszčiuose Leonas XIII yra vienu isz garbingiausių Popiežių; ląksztai, jo užrasyti, bus brangiausia medžiega busimiesi XIXojo amžiaus isztorikams.

„S v i e t“ augsztina Leoną XIII už jo manų iszpildymą savo užduoties. Jo nekaltą dvasia, to tikrai tikinciojo krikščionio, atras amžinose augsztybėse, kur ilsisi teisieje, užmokėstį priderančią, kur jo tikėjimo szczyrumui ir jo uolumi iszpildyme savo paszaukimo.

Szitas sutartinis yvarios pakraipis maskolizskų laikraszių garbinimas mirusio Leono XIII, zenklina, mano dėta, pirmiausiai — kaip nepaprasta ypata buvo Leonas XIII, o antra — juog maskolizskas fanatizmas ir prieszginavimas katalikiszkaipai Bažnyčiai sziek tiek turėjo sumazėti. Jeigu toks „S v i e t“ kuį skaito pats Caras, atidar mirusiam Popiežiui net dangų už jo tikėjimą, kurį skelbė žodžiu ir savo gyvenimu, tai tik turbut sumazėjo Maskolijoje skaitlius fanatikų, kaip Overbek'as, kuris savo nelemtam raszte „Ex Oriente Lux“ (Nuo Rytų Szviesa) pavadinu katalikų tikėjimą „tamsybės tikėjimu“.

*D ar yki pranezsan, juog uzsziraszan
Zvaigzde, permainant adresa, arba pini-
ngus siunciant reikiu sziteip adresuoti:*

LITHUANIAN CATH. PUB. CO.
SHENANDOAH, PA.

Už 7 dol. i Europą

Londoną, Liverpool, Antwerpen, Hamburgą, su garlaiviais, kuriais gyvulius veža. Kropkitės pas JACOBS, general agenta 38 Canal St., New York.

NAUJIENOS.

Isz visur.

MASKOLIJA.

Situacija tarpu Maskolijos ir Japonijos neparsimainė. Vieną dieną telegramas praneza, kad karė tarpo tų vieszpatyszečių jau prasidedo arba prasidės, kita dieną vėl užgina pranezstom žiniom. Viskas traukesi pamašį, turbnti Maskolija lauke pavasario, nes vedimas karės žiemą jei butų labai neparankus. „Novoje Vremia“ raadavas laikrasztis iszeinantis Peterburge taip raszo ant savo pirmos vietos:

Dar szendien ne turim karės, bet gali ji prasidėti rytoj. Maskolija nenori karės, ale nepavelja Japonijai rengti diplomatizskus szokius, pusitikint ant mus įsimylejimo ramybei.

30 Gru. dzio 12 baterijų 4 grenadieriszkos baigados tapo prisakyta reingts važiuoti į tolymus Rytus. Baterijos tos turi naujausios konstrukcijos kanuoles, kurias gerešnes ir už Francijos.

Maskolijos ir Japonijos agentai užpirko nog Amerikonizskų firmų daug mėsos ir miltų. Neseniai Armour & Co. isz-inuote 10,000 baczkų mėsos į Port Arthur dėl Maskolijų kariumerės. Japonija nupirko nog Cudahy Packing Co. 750,000 svarų jautienos. Isz Kansas Dity. Mo. prane-za, kad Maskolija nupirko nog Armour & Co. 1,500,000 svarų mėsos, kuri turi buti dastatyta lyg San Francisco 22 Sausio Japonija užpirko St. Paul 150,000 baczkų miltų. Isz to visko galima spėti, kad tos divi vieszpatystės nemislina geruoju užbaigti savo ginezus.

Maskolija nori vesti monopolijų ant pardavimo cukriaus ir arbatos. Tai planas buvusio finansų ministro Wites. Dabar pradėjo rinkti artimesnes žinias apie prekystę tu dviejų produktų.

Maskolija turi degtinės monopolijų, kuris atnesza 600 milijonų rublių, neskaitant to, kad visoki ureduykai pavage. Monopolius ant cukriaus ir arbatos atnesztų kita tiek.

Maskolijos universitetuose vėl pakilo maizztai. Valdžia uždaro ant neaprybuoto laiko vieną — universitetą pagal kita. Kijevo studentai pakėlė demonstracijas laike metinių sukaktuvių mirio studento Balmazzevo. Tomsko universitete tapo suarsztavota keliolika studentų. Jų draugai susirinkę teatre laike perstatymo užprotestavo priesz tokį poliozijos pasielgimą ir su riksmiais. „Szalin su caru!“ Szalin su privaldystelė iszmetė daugybę proklamacijų. Publiką kazokai su nagai-kom iszvižo isz teatro, o studentus, skaitlinėje apie 300 ypatų, suarsztavojo.

AUSTRIJA.

Visa Austrija sujudo iszsiplatinus žinias, kad cicorius Franciszkus Joseph tapo paralyžiaus isztiktas. Isz pradžių norėjo tą žinią užlepti, bet tam nenusi-ekus, randas pagarsis, juog cicorius svečiuojantis pas savo dukterį kunigaiksztiene Mariją Valeriją lipdamas trepais užkabino pentimu už karpeto ir parpuldamas skaudžiai susimuszė galvą. Pagal privatiszkas žinias cicorius isztiktas pa-

ralyžiaus parpuolė ir teip susikulė galvą kad nustojo nuovokos. Doktorai liepe parvežti jį į Viednių.

Austrijos cicorius jau turi 73 ir jau 55 metų kaip uezsioje cicoriszka karuna. Jeigu jis numirtų tai Austrijoj pamatytume didesles permainas. Kožna atskyri tauta tų traukia į savo szalį; bet tiepe dabartinio cicoriusas da visi szieip teip laikosi isz vien, nes visi jį myli ir goduoja.

KANADA.

Kanadai matyti ir nusibodo Chiniečių emigracija nes pakėlė žengimo mokėstį nog \$5 lyg \$500. Tiesą tą įvedo nog 1 sausio szių metų. Chiniečiai tai pajutę skubinosi į Kanadą kiek gali ir puskutinios dienos pereitų metų, kožnas, laivas, atylaukiantis iš China, nvezė po kelioliką tukstanzčių emigrantų. Daugelis chiniečių isz Kanados slapta persikraustydavo į Suvieuytas Valstijas.

ISZPANIJA.

Iszpanijos karalius Alfonsas susižiedojo su 13 metų kunigaikszziute Marija del Pibar, duktere Bavarijos kunigaikszzečio Ludviko Ferdinando. Motina su jauna sužiodine szime mėnesį nukaks į Madridą, kur atsisub oficialiszkos sziedotuvės.

PANAMA.

27 Gruodžio atsbuvo ezia rinkimai į asiuntinių ant konvencijos, kur bus sutverta konstitucija dėl naujos respublikės. Rinkimai buvo labai rai us ir pasiuntiniai tapo iszrinkti isz abiejų partijų liberaliszkos ir konservatyriszkos.

Panamos raudas apsiima atmokėti vieną milijoną Kolumbijos skolų. Kolumbija turi 15 milijonų skolas. Panamoj gyventojų 15 syk mažiau negu Kolumbijoj, dėlto jai pripuola tik vienas milijonas skolų.

SUVIENYTOS VALSTIJOS.

Tarybos su Kolumbija baigesi ir gal jau nenžilgo susitaikys. Kolumbijos pasiuntinis Generolas Royes padavė savo rando reikalavimus. Kolumbija reikalauja sugrąžinimo atgal Panamos, arba daleidimo persipezsti su ja; arba užmokesties už teritoriją pajmtą per Panamą. Ant paskutinės iszlygos gal Suvienytos Valstijos sutiks privers Panamą sziek tiek atlygti.

Sziuose metuose atsbuvo rinkimai prezidento Republikonai isz savo pūsės nominavus dabartinį prezidentą Roosevelta. Demokratai lyg szied da neapribtė savo kandidato.

Ex prezidentas Cleveland atsiskakė, Bryan jau nenori treczią sykį banolyti savo laime. Druos dem okratizska organizacija Tammany Hall dirba, kiek gali, kad kandidata pasilikty Hearst. Daugumas demoraty vėl nori rinkti sudžią Parker. Ant galo demokratai nežino ką nominuoti, nes neatranda savo partijoj oė vieno, kuris pasekmingai galetų kovoti priesz Roosevelta.

**Raszykites prie
Susivienyjimo
L. R. K.**

Isz Amerikos.

Ugnis teatre — sudege in 600 ypatu. **Chicago Ill.** 30 Gruodžio pereinų metų teatre Iroquois prie Randolph gatvės užgimė ugnis ir isz buvusių ten žmonių sudegė arba užtroško nog dumų 600 ypatų, tapo sužeistais 700, be žinios prapuolė į 50.

Tokios baisios nelaimės Chicagoj da niekad neatsitiko. Buvo ten zaisrai, kurie padarė iszkados už kelioliką milijonų, bet tiek gyvasčių su vienu sykiu da niekad neliko.

Ugnis prasidėjo apie 3 po pietų, kada teatras buvo gruste prisigrūdęs. Visos sėdynės buvo užimtos ir daugumas turėjo stovėti.

Laikė antro akto perstatymo „Blue bird“ ant scenos explodavo didele liampa ir uždegė scenerijas. Ant riksmo „fire“ visi metėsi prie durų. Aktorius ant scenos bandė suramyti publiką ir liepė orkestrai žėisti. Bet žmonės neklause ir negirdėjo nieko. Grudosi, lipo ant viens kito, viens kitą pleszė, mynė — kožnas mislyjo apie savo gyvastį. Kas sykį suklypo, tam jau neteko atsikelti; kas durimi kruvos sumintų kunų siekė 6 pėdas augščio. Ugnis žaibo greitumu apėmė visą teatrą vidurį ir viskas, kas tik gali degti, stovėjo liepsnose. Kas nespėjo išbėgti laukan, gyvas iszkepė arba užtroško nog dumų.

Atbėgę ugnegesiai užgesino ugnį, bet isz likusių teatre žmonių nebuvo nei vieno gyvo.

Daugiausiai pražuvo buvę ant galerijų. Daugumas szoko per langą ir rado mirtį ant akmeninio bruko.

— o —

San Francisco, Cal. Prof. C. H. Gage apsigarino, kad iszradęs naują budą padirbimo elektrizkos baterijos, o tai su pagelba radiumo, ano metalo, kurio ypatiszkos ypatybės visų tyrinėtojų galvas lauzo. Baterija, su pagelba radiumo pagatavyta, ne didesnė kaip mažas pirszatas, bet iszduoda tiek elektrikos, kad įstengtų penkiasdesimt asabų sriovės isztikimu parmusztį. Prof. Gage keta bateriją prie automobilio prištaisyti ir sako, kad vienu baterijos liodavimo įstengs 300 mylių nuvažiuoti.

New York. Milioniero Rockefeller'o mižiniszkas kuno sargas sziose dienose

senatvės dėl nuo szlužmos atsitraukė. Jo uždotis buvo, milijonierių sėrgėti nuo negerų žmonių, teip tankiai įieszkanczių pas aną priesti su mieriu iszgavimo pinigų. Jis ant tokios szlužmos gadyvos, nes yra bemaž 7 pėdų augsztas ir sveria 275 svarus.

Boswello kasyklų darbininkai, apie kuriuos raszėme pereiname „Žv.“ num., da nepabaigė savo bėdas su kompanija. Kompanija buvo partraukusi į jų vietą murinus. Keli darbininkai, kurių kantrybė pasibaigė, iszardė reles, bet konduktorius į laiką sustabdė trukį ir tokiu budu parengta katastrofa neįvyko.

Denver, Col. Colorados gubernatorius Peabody, kuris pasigarsino jau savo antidarbininkiszkais padavadyjimais, dabar įsteigė presos cenzurą. Visi telefonų dratai yra po priežiūra karėivių, kurie n'iszleidžia jokių žinių, nepatinkanczių gubernatoriui.

Pereiną utarninką Chicagoje du bomai su revolvereis užszokė ant elektrizsko tramvajaus (sritkario) norėjo atimti, pasazieriams pinigus ir laikrodėlius. Bet atsirado terpučių pasazierių drąsesnių, kurie nepasibijojo revolverių ir sudavę gerai į kailį užpuolikams numetė anuos nuo tramvajaus.

Korespondencijos.

Homestead'e, Pa., atsibuvo teatras po vardu „Nesiprieszink“, su dainomis, prakalba ir baliumi. Pirmiausiai uždainavome: „Sveiki, broliai, dainininkai“, paskui kalbėjo apie blaivystę p. S. B. Serafinas, subdiakonas isz St. Louis'o seminarijos. Po prakalbai uždainavome: „Kur banguoja Nemunėlis.“ Paskui prasidėjo teatras, kuris labai žmonėms patiko. Po teatru dar sykį uždainavome „Birutę“, o potom graži muzikė užgrajino ir prasidėjo balius, kuris tęsėsi po pusnaktei. Kunigas klebonas Czepanapis pats mus iszmokino teatro, o dainas mūsų darbsztus dadorius A. Poremskis.

Szita teatrą užmanė Lietuvių Blaivininkų Burelis, uždėtas garbaus klebono platinimui blaivystės ir padidinimui parapijos knygyno; ale apgailėtinu daiktu yra, juog nedaug žmonių tesusirinko,

bet vis-gi dar keletas centų atliks. Darbsztus mūsų klebonas ruošin-si labai apie savo parapiją; uždėjo Apasztalystės Dievmaldystę, Blaivininkų Burelį, Szv. Ursulės Moterį Draugiją, ir sudrutino kitas draugijas. Žmonės bet ne visi naudojasi isz to; daugeliui užtenka vien sznapsas, o daugiau nieko. Kaip prisžiūrėjau per tą teatrą ir balių, czestavojo viens kitą isz butelių, kizzeniuose užsleptų. Tas jau negražu, broliai!

Vienas girtas lietuvis buvo suvažinėtas trakio priesz Kalėdas.

Mūsų darbsztus klebonas tikisi užmokėti pusę skolos už bažnyčią. Bažnyčioje giedame kuo daugiaus lietuviszkai. Blaivystės knygeles daliname žmonėms uždyką, iszspaudiname 6000.

Su godone,

A. Pavlovskis.

Minersville Pa. Readingo Komp. kasyklose buvo czia sustoję darbai nuo Kalėdų iki po Naujų Metų 4 dieniai. Kitų kompanijų anglių kasyklose, kaip Ozcs, Pine Hill, Szvenkės ir kitų tik per Szventes nedirbo. Tie brėkėriai nelabai kada stovinėja. Girdėti, kad Szvanckės mainos perein į Readingo Kompanijos rankas, nes pasekė rubežių szitos Kompanijos.

Thomistono szaftą ties Minersville'ia baigia musztį Readingo Komp. Brekerys jau baigiamas statyti, teipgi stato 18 namų darbininkams. Pavasaryj tas mainas atidarys. Bus tai dideles kasyklos, kur tilps daugybė darbininkų

Sulaukus pavasario czion musz da du nauju szaftu: vieną terp Excelsior ir Silvertono, o kitą ties Excelsior City, kur gyvena tik vieni lietuviai.

Pacizioje Minersvilleje yra jau baigiamas statyti geležinių iszdirbinių pabirkelis (Girard Machine Works).

Pittsburgh, Pa. Mūsų miesto žmonės nuliudė. „Kas bus, sako, su darbais? Moke-tį beveik kožnoje dirbtuveje numazino, o tolyn ir darbai mazinasi. Randos eina brangyn, valgiai ant jų paczių prekių stovi. Daugelis iszvažiuoja įieszkoti geresnio uždarbio.

Lietuviszkos mokslainės, nors ir ne per daug vafkuczių, bet-gi dar lengvaj užsilaiiko 3 mokytojus.]

Ankautki Motineles Geleziniam Kapitalui.

THE LITHUANIAN WEEKLY

„ZVAIGZDE“ — THE STAR

official organ of

Lithuanian R. C. Alliance of America

published every Friday at 15 W. Oak St., Shenandoah, Pa., and 223 Roobling St., Brooklyn, N. Y. by Lithuanian Catholic Publishing Company

Rev. A. M. Milukas, Pres. and Sec'y, who is also Editor. Rev. P. ABROMAITIS, Treas.

All communications must be addressed:

Lithuanian Catholic Publishing Company, Shenandoah, Pa.

SUBSCRIPTION \$2.00 A YEAR.

Rates of Advertising:

One inch once..... \$0.50
One inch one month..... \$1.00
One inch per year..... \$10.00

Sanvaitinis Laikrasztis

„ZVAIGZDE“

išseina kas PENTNYCIA. — Kasztuoja ant metų \$2.00, ir užmarę \$2.50.

Korespondencijas ir laiszkus su pinigai adresnokit:

Lithuan. Catholic Pub. Co., Shenandoah, Pa.

„Lietuvos Sunų“ draugystė iš Allegheny, Pa. szaukia visas kitas draugystes su panasziais vardais („Lietuvos Sunų“ ir „Lietuvos Dukterų“) suvienytomis spēkomis įsteigti tautiskus prieglaudos namus. Kadangi ji talka nėra vievčiazios kitokios draugystės ir kadangi atsizaukimas duoda aizskiai suprasti, buk tikrais tautieciais tėra „Lietuvos Sunų“ arba „Lietuvos Dukters“, užtai galima sįręsti, kad „tautizki“ prieglaudos namai bus pastatyti už tikrųjų „tautiecių“ pinigų.

Bravo! Tegul tautieciai nors sykį pradeda pozityviskai darbuotis, nes lygziol tiktai stengėsi kitų darbus peikti ir griauti („Motinele“, parapijnės mokyklos), arba spėndėsi iz paskutiniųjų uzvaldyti jau esanzcias organizacijas (Susivienijimą, T. M. D.), arba, jeigu kę ir užmanydavo patis, tad visados reikalaudavo, kad užmanymą įvykdintų... kunigai ir parapijos (Emigrantų Namai).

Tautieciai neprivalo gero užmanymo numarinti. Tegyvoj Tautizki Prieglaudos Namai, pastatyti suvienytomis spēkomis „Lietuvos Sunų“ ir „Lietuvos Dukterų“ draugysčių!

— 0 —

Dar apie Brooklyno „korpupandianto“ komediją. Tas juokdaris, kaip skaitytojai atsimeņa, apsiėme darodyti „teisybę“ savo neteisingos ko-

respondencijos su pagelba labai didelės komedijos: penkiolikos sudžių iz kiekvienos pusės, ir tt. Szuo kartu priduriame keletą smulkesnių komedijos izgalių.

Komedijantas prizada darodyti visus keturis punktus, tai-gi: 1. kad kun. Varnagiris raszė laiszką pasudzį, praszdamas nubaust arestzavotą bažnyčioj p. Bergelį (pirmiau raszė, kad netik kunigas, bet ir vyskupas raszė laiszką pasudzį); 2. kad kun. Varnagiris daug ilgiau buvo suaresztavotas negu 5 minutes (kun. V. reikalavo parodymo, juog jis buvo uzdarytas nors penkias minutes); 3. kad szerifas ar tai detektyvs per pagelbą izsmuztant langą tegalėjo prisigriebt arestzavot kun. Varnagirį (kun. V. reikalavo izsrodymo ne galėjimo arba nagalėjimo, be tiesiok, kad detektyvas izsdauzė jo langus); 4. kad arestzavotasis bažnyčioj žmogus buvo muzstas (kad kunigas muszė Bergelį to Brooklyno juokdaris parodyti jau neapsiima).

Tą viską pons „korpupandiantas“ apsiima darodyti po szitokiomis sąlygomis:

1. Jis, „korpupandiantas“, atsives ant salės penkioliką savo szalininkų, kurie bus podraug ir liudininkais ir sudžiomis: tą penkioliką jis izsizrinks sau pagal savo norą.

2. Kun. Varnagirui valia atsivesti penkioliką „sudžių, vienok rinktis pagal savo norą jis negali; labiausiai yra uždrausta kunigui vestis su savim bažnycios darbininkus, tai yra žmones, kurie apie incidentą turi geriausias ir tikriausias žinias.

3. Prezidentu tokio komiszo tribunolo, susidedanzio iz 30 liudininkų — sudžių (kokia negirdėta kombinacija), turės buti butinai koks neprietelis kun. Varnagirio, kad ir „parapijos prezidentas“ tas tikras sudžia, žinoma, spres ne pagal teisybę, bet pagal savo antipatijas. Kadą toks vienpusiszkas „sudžia“ nusprės visą dalyką ant naudos komedijanto, tadą bus pabaigta komedija.... tflu! norėjome pasakyti: bus atliktas dalykas.

Ir su pagelba tokios liurbiszkos komedijos Brooklyno juokdaris tikisi apdumti akis skaitancziamis visuomenei!

Pirm visko, dideliu balsu apszaukia, buk darodysias visus keturis punktus, o po teisybei, visų keturių darodyti neapsiima, geriau sakant, apsiima darodyti viską, tiktai ne tą, ką da-

rodyti kun. Varnagiris nuo jo reikalavo.

Antra, norėdamas imponuoti, jei ne teisybe, tai riksmu, grašina, kad atsives su savim ant salės penkioliką garsingiausių rėksnių — visi, žinote, kunigo didžiausi rieszininkai: baubs, kaip jaučiai. Tie rėksniai atliks dar dvi funkciji: liudininkų ir sudžių, tai yra netik liudys priesz kunigą, bet dar a p s u d y s, kad jų pacijų liudijimai yra teisingi, kunigo liudininkų — neteisingi.

Treczia, kunigas tegul pasirenka sau tokius liudininkus (podraug ir sudžias): kurie arba rėksnių baubimo bižioi, arba apie atsitikimą su Bergeliu bažnyčioje turi tokias pat „žinias“, kaip, pav., p. Jonas Naujokas.

Bet kad net po to visko Brooklyno juokdaris vis dar neyra tikras laimėjimo bylos priesz tokį operetinį tribunolą, tad storu balsu pataria, idant komedija butų apvainikuota izsrinkimu už sudžių — liudininkų prezidentą — galva kun. Varnagirio prieszininkų....

Czia yra komedijos pabaiga.

Jeigu koks, neturintis jokio pažinimo mūsų prietikių, žmogus užmanytų apraszti gyvenimą Amerikos lietuvių ir už vienatinius szaltinius pasirinktu sau paskutinių metų numerius, „Vienybės“ ir „Lietuvos“, tai be abejo atirasztų dideliame kebume. Ypacz tas žmogus nežinotų, ką daryti su kunigais ir teip vadinamais „fanatikais“. Kunigai, sulygtų dvejų laikraszczių, yra didžiausiais latrais, vagiais, sukcziais; parapijos yra prie jų atszalę; netik atszalę: jų tiesiok nekenczia. Negana to. Sprezdamas iz sesuczijų korespondencijų, galėtų izszvisti, kad, pav., kun. Varnagiris ir kun. Kaulakis jau seniai neturi nė vieno parapijono; kad kunigai, užsipuldinedami nuolat ant „mokslės ir apszvietimo“, teip atgrąsino žmones nuo bažnyčių, kad beveik niekas jų nebelanko.

Iz antros pusės, vietse, kur dar nėra lietuviszkos bažnycios nė lietuviszko kunigo, lietuviai dar yra paskendę vilnyse fanatizmo. Iz treczios — tiktai vieni szliuptarniai ir „tautieciai“ rupinasi apie savo tamsius brolius, trauckia juos iz visokios vergijos, daro tautizskus apvaikszciojimus, rengia prakalbas, deklamacijas, aukauja tautizkiems reikalams, — žodžiu, tiktai

szliuportarniai ir jų pritarėjai tėra — anot Szliupo — tautos „pirmonėmis“.

Akyviausia, kad atsiranda gerų katalikų, ką raszymų „Vienybės“ ir „Lietuvos“ bijosi, ką mislija, buk tu dviejų laikraszių korespondencijos yra veidrodžiū tikrų atskimū.

Anaipot! Lietuvoskos bažnycijos, neiszkiriant Brooklyno ir Philadelphia, niekadus nebuvo teip pilnos szventadienis, kaip pastaruose laikuose; žmonės niekadus nebuvo dosnesni bažnycijos reikalams, kaip paskutiniuose metuose. Nė viena dar lietuviszka parapija neupuolet, o naujos dygsta, kaip grybai po lietui. Pirm keliū tiktai mėnesių susityrė lietuviszkos parapijos: Springfielde (Ill.), Grand Rapids (Mich.), Hartforde (Conn.); yra tveriamos: Bayonne Gityje (N. J.), Sheboygane (Wis.), penka ir szesza pacioje Chicagoje, Omahoje (Neb.), Thomas (W. Va.), ir kitose vietose. Senesnės parapijos, kaip, pav., Mount Carmel, Shamokin, sziaurinė Philadelphia, South Chicago, St. Louis, negali gauti kunigo. Dabartinė lietuviszka neįstengia aprupinti dvasizkų Amerikos lietuvių reikalų. Ir akyveidoje to visko — bijotis, kad szliuportarniai ima arba paims viską, kad katalikystė nepuls!... Ir delko bijotis? Delto, kad keli szliuportarniai, prisidengdami įvairioms slapyvardėmis (pav. vieną dieną tas szliuportarnis, nematęs niekadus bažnycijos, vadina save Parapijonu, kitą dieną Parapijonų Draugu, ir tt.), baubia storais balsais po save laikraszcius priesz kunigus, kliosztorius, katalikiszkas mokyklas, priesz katalikiszką visuomenę?

Neusisgąskite broliai: tai szliuportarniai bijosi musų ir storais baubimais stengiasi paslepti savo baimę. Bet baimės riksmas negązdina net bailių žmonių.

Gerai p. Karvojus savo paskutiniuose laiszkuose sako, kad ant svieto buvo arsziau, buvo netik riksmi, bet darbai, vienok svietas nesugriuvo, -- ko-gi mes turime bijotis bliovimų nusigandusių „tulų diedų“, tulų bobų“?...

Dar syki praneszam, juog uszirasznan Zvaigzde, permainant adresa, arba pinigų siuncziant reikio sziteip adresuoti:
LITHUANIAN CATH. PUB. CO.
SHENANDOAH, PA.

Karvojaus Laiszkai.

SZESZIASDESZIMT TREČZIAS LAISZKAS.

Niekas teip žmonių neužima ir paskui savęs nepatraukia, kaip religiszki politiszkaiz-socialiszki ir tautiszki arba nacionaliszki judėjimai. Religiszkas judėjimas apsiraiszkia ne tiktai umiame ir karsztame iszsiliejiame religiszkų jausmų, kaip pav. laikuose Kryžiaus Karių, bet ir protestuose, maisztuose priesz vieszpataujantį tikejimą — pas mus, katalikystę. Kartais protestas priima krasztutines formas, pereina į maisztą priesz visokį tikejimą ir tada vadinasi laisvamanyste arba bedievyste. Apie eretiki-zką ir bedieviszką judėjimą tarp lietuvių rasziau pirmesniuose savo laiszkuose; dabar isz eilės prisieina raszyti apie kitus judėjimus.

Maloniam skaitytojui turiu czia paaiszkinti, juog siekiu mano szitų laiszkų yra parodyti, kad negyvename laikuose politiszko arba religiszko maiszo ir kad bijotis visokių grąsinimų, kaip „niezažėnikų“, teip laisvamanių ir socialistų, nėra ko.

Nors socialiszki ir politiszki judėjimai yra paprastai imami kruvoje, vienok reikia butinai vienus nuo kitų atskirti. Socialiszka arba draugiszka neromybė visados turi ekonomiszką pamatą, remiasi ant neuzganėdinimo isz esanzčių materialiszkų arba medegiszkų sąlygų. Jeigu pav. darbininkai gauna mažą užmokesnį arba yra priversti dirbti perdaug, tad tveria unijas, kelia straikus arba ir maisztus, stengiasi pervartyti įstatymus, pagerinanczjus jų buvį — tai socialiszkas judėjimas.

Politiszkas ir tautiszkas judėjimai remiasi ant kitų papedžių: pirmas žiuri interesų žmonių, kaipo valstiecių tokios ir tokios vieszpatystės, antras rūpinasi apie reikalus žmonių, kaipo sąnarių tokios ir tokios ta utos.

Sziandie prisizūrėsiame dabartiniam socialiszkam lietuvių judėjimui. Apsiraiszkia jis Lietuvoje kaip kada straikais kai kuriose dirbtuvėse, manifestacijomis pirmą Gegužio, bet daugiausai augime socializmo ir platiniame socialistiszkų knygelėje. Amerikoje, nežiūrint ant nuolatinių užtikrinimų d-ro Szliupo, buk revoliucija ateis tuoj tuoj, pageidaujama viesznė eiti ne nemislija, o lietuviai-socialistai net savo bendrovių užlaikyti neįstengia. Draugiszka neromybė pas czionykszcius lietuviūs

apsiraiszkia palaikyme darbininkiszkų unijų ir greitame straikavime. Bet tai vis dar szvelnios ir minksztos formos neuzganėdinimo. Pasekėjai demagogo Szliupo velija užsiiminėti daugiau religiszkais, ne kaip draugiszkais klausimais — delto szliupiszkas Susivienijimas Lietuvių Laisvamanių gyvuoja lyg sziol, bet szliupiszkas Susivienijimas Lietuvių Socialistų paio pirmiau, ne kaip spējo užsimegsti. O juk priimta laikyti szliupinius už krasztulinius „raudonuosius“!...

Jeigu atsimįsime, kad Lietuvoje Social-demokratų partija susidėla isz ne subraudusių studentų, jaunų inteligentų ir nedidelio skaitliaus miestų proletariato (daugiausai, torbut, zydu), o Amerikoje lietuviai apsiraiszkia neuzganėdinimą isz savo ekonomiszko padzjimo tiktai unijomis ir straikais. — tad pamatysime, koks silpnas dabar pas mus socialiszkas judėjimas.

Lietuva, tiesa, niekadus neturėjo nė burų maisztų, nė kazokų pasikėlimų, neturėjo nė Muenzer'io, nė Goetz'o von Berlichingen, nė Razino, nė Pugaczevo, nė Pavliuko, bet vis-gi turėjo dar ne per seniai — priesz baudzijos pasibairgimą -- Raudonkrutinį Žemaičiuose, Sivolapą ties Janava ir Kaunu, ir kitokius „karzygius“, primencanzjus savo darbai Italijos Rinaldo Rinaldini.

O dabar kas? Susitraikavimas, pa darymas Vilniuje mažos demonstracijos pirmą dieną Gegužio su iszkėlimu augstzyn raudonos vėliavos — skaitosi už iszliuosavimą darbininkų isz ponų vergijos! Ostentatyviszkas nusiēmimas (žodziais) kepurės nuo galvos priesz darbininkizką luomą, pasigailėjimas (žodziais) priesz kapitalistus — vadinasi traukimu darbininkų isz ekonomiszkos, protiszkos ir dar kitoniszkos nelaisves!...

Ne teip seniau buvo. Tada budavo murmėjimai, bet budavo ir darbai. Primįsiu tiktai Spartaką, kurs dar priesz atėjimą Kristaus ant svieto surinko po savo vadovyste apie szimtą tikstanczių Italijos vergų, su kuriais pergalejės Rymo ponus, privertė juos daryti savo palinksnimui tokius daiktus, kuriuos senieji vergai darydavo priesz savo valdonus. Arba sodiecių maisztai Volkietijoje szeszioliktaime szimtmetyje: kiek tuomet kliosztorių, dvarų, pilių, griautų, kiek ponų, kunigų ir zokonikų iszpaustyta arba iszkarstyta, kiek turtų isznovyta! Arba kazokų maisztai,

kurie po teisybei padarė pradžią Lenkijos ir Lietuvos nupuolimui! Arba didėję prancūziška revoliucija su savo galutiniu panaikinimu feodalizmo! Tada kraujas liejosi latakais; milijoniniai turtaigaiszo liepsnose, griuvo sistemos tautiškos gospadorystės, puolė senos, tvėrėsi naujos vieszpattytės....

O dabar?

Dabar jeigu vienas pusgalvis nusovė prezidentą, kitas padėjo dinamitą pagązdinimui „scabsų“; jeigu laike dideliu straiķiu tapo užmusztį septyni ar asztuoni žmonės; jeigu Vokietijoje pasirodė trys milijonai socialistų balsuotojų — jau galima iszgirsti neromius klausinėjimus: „Kas bus toliau? Ar tai neyra pradžia revoliucijos?“

Ne, broliai: yra tai tiktai silpnas apsiरेiskzimas draugiszkos nerimasties. Savame laike organas lietuviszkos social-demokratijos paszventė vieną isz savo numerį apraszymui užpėrnyszcziau straiķiu Galicijoje. Pamišlykite tik-tai: užimti beveik visą numerį apraszymu judėjimo, kurs neturi jokio reiszki-mo greta panaszau judėjimo toje pacioje szalyje 1846 metuose! Kad pirm poros metų Pietinėje Rusijoje sodieciai pradėjo vietomis užpudinėti ant dvarų, atsirado nuomone, kad judėjimas pėris į visutinę revoliucija. Tai buvo vienok mažas daiktas: laikuose Razino ir Chmielnickio tas krasztas stovėjo ugnyje!...

Be socialiszkos nerimasties neapsieisime. Buvo ji, yra ir bus. Tas netiesa, kad buk „seniau to nebuvo.“ Neužsiganėdinimas isz medžiagiszko padėjimo ir draugijos sutvarkymo pas žmones buvo visuose laikuose, tik kar-tais apsiरेiskzdavo szirksztesnėse, kar-tais szvelnesnėse formose. Dabar gyvename gadynėje — jei teip galima pasakyti — szvelnių formų.

Pirm kokių trijų deszimčių metų, kad Marx'o „moksliszkas“ socializmas ir „istoriszkas materializmas“ buvo laikomų už paskutinius žodžius tikriausio ir teisingiausio mokslo, Europos socialistai, kaip ir mosisakis Szliupas, tikėjo naiviszka, bet tvirtai, kad jų idealai įvyks tuoj-tuoj, dar neprasidėjęs dvi-deszimtam szimtmečiui. Bet istorija neklauso naiviszkų svajotojų. Ilgainiui net karsztį pasekėjai Marx'o padėjo žiūrėti skeptiszka ant mokslo ir pranaszyczių savo mistro. Dabar kas nežino, juog pacioje socializmo tėviszkeje

tarp paczių socialistų atsirado stipri fakcija teip vadinamų „revizionistų“, rei kalaujanczių permainymo partijos teorijų ir taktikos? Tiesa, fakcija lygsziol buvo visados pergalėta, bet jos drąsus pasistatymas kad ir ant ne-eniai atsilikusio seimo Drezdene parodo, juog tas tipiszkas perstatytojas nerimasties draugijoje, socializmas, beaugdamas ir besiplatindamas n'eina tvirtyn, bet sklįja į partijas, laikomas kruvoje palaidais rysziais. Tas pat neužsiganėdinimas isz senų socialistiszkų teorijų ir senos taktikos duodasi matyti kituose krasz-tuose. Amerikoje jis apsiरेiskzė nu-puolime socializmo net jo tvirciausioje drutumoje, Massachusetse.

Ir akvaizdoje to v'sko yra statomi neromūs klausimai, yra iszreiszkiama baimė apie artimą revoliuciją!...

Baigdamas szitą išszkelį laikau už reikalingą pūdėti ypitiną eifazą ant sekanczių dalykų:

1. Socialiszkas judėjimas, kaip apsi-reiszkiamas neužganėdinimo isz gyve-nimo sąlygų, yra reikalingas ir neisz-vingtinas. Jis butų net socialiszka-me draugijos sutvarkyme. Yra gi jis reikalingas dėlto, kad be jo nebutų jokio pagerinimo draugiszko buvio, nė jokio progresu draugiszka-me gyvenime.

2. Tas judėjimas priima retkarciais szirkszcszias, nepageidaujamas formas; bet jų dabartiniame laike beveik nematyti.

Isz to iszeina, kad szioje valandoje kiekvienas doras žmogus privalo už-jausti kiekvienam judėjimui, turincziam už siekį palengvinimą žmonijos vargų — ant tiek, ant kiek judėjimas neiseizna isz vėžiū. Szitose dienose ne bijotis turime socialiszko judėjimo, bet jį dar pri-laicyti.

Tiesa, pas lietuvius sinonimas soci-aliszko judėjimo, darbininkiszkas klausimas, yra tankiai rizamas net tē, kur jokio susirizimo buti negali, su tikėji-mo ir tautystės reikalais; bet tuose dalykuose reikia buti kantriais. Nusira-minkime, — teip visados nebus: subgėstauta, nusikratys vaiksizkumų....

Gruođio 29, 1903.

Karvojus.

Skaitkite „Zvaig-zde“!

Kalbinkite kitus Skaityti.

Laiszkas isz Dzukijos.

Kada tiktai užėini rasztnycznou vals-czians, randi įvairių laiszkų atisztų isz Amerikos; antraszai jų vieni lenkiszki, kitū lietuviszki; bet antriejai maloniau man t'inka. Nors asz visų laiszkų n'skaicziau, bet kiek teko matyti ir skai-tyti, tai raszo vaikai pas savo gimdy-tojus—tėvelius. vyrai pas savo prisiegas-paczias, tėvai pas vaikus, broliai pas brolius, seseris, pažjstamus ir tt. ir tt.; visų beveik vienokiai pradėta rasztyti savo laiszkus, nuo Dievo žodžių. arba kaip mėg sakome, „Labą dieną.“ „Te gul bus pagarbintas Jezus Kristus“; toliau iszskaityta paeilium visa litanija giminių, kuriuos sveikina, linki jiems sveikatos, mylistos Dievo ir kloties, pagališ maž-daug pamena savo trisau, uždarbį, tai ir viskas. Dabar atsirado abėlini žodžiai pasveikinimo, spausiti su paveiksliėliais. Vieną tokį laiszką turiu rankose, kur žodžiai abelno pasveikini-mo sueiliuoti; jaisiais iszreiksztā linkėji-mas laimės, sveikatos, romybės, ilgo amžiaus, ir noras pasimatymo. Žemiau tų žodžių biez uolų rankos suglaustos, budu sveikinimosi. Matyti, rankos darbininkiszkos — riebios; žemiau jųjų paveikslas Rymo bažnyczios su lenkiszku paraszu: „Widok kościola św. Piotra w Rzymie.“ Kam czia tas lenkiszkas paraszas? Visai jo nereikia, kada yra ir lietuviszka padėta: „Rymo Bažnyczia, didžiausia ir gražiausia ant viso svieto, tai yra szv. Petro.“ Da du regėjau laiszku, vieną su paveikslu Pa-nelės Szvediausios Auszros Varty, kitą su pavidalu sakalo. Pirmas turi gie-mę apie szv. Mariją, imtą isz „Szid-lavos Knygeles“; antroji dainą saka-jelio. Daina kaip daina, eilės neko-kios, bet turinys jos atsakantis; parodo ilgėjimąsi lietuvio tėvynėn.

Labai gražu, patogu, kad lietuviai, svetur gyvendami, neužmirszta gimto kra-zto Lietuvos Daugumas pamena savo laiszkuose jaunas dienas, kada bureliais bėgo bažnyczion katekizmų mokytis, kada iszkilmingai priėmė pirmą kartą komuniją isz rankų mokytojo savo kunigo, kada ganydami bandą (kaimėn) pavasaryje su paukszteliais giružėje cziułbėjo, o rudeniop' „kiaulė-vaivėnėsi“, arba kada vidurvasaryje dalgeli iszsiplakė, „valio, dalgeli, valio!“ —zienuų piovė ir baltus rugelius kirtu. Vis tai atmindami mūsų bernužėliai, pa-gaila jų szirdyse, graudu daros, kad t

vislab išnyko, pragaiso ir jau nebe-grisž jaunos dieneles, ir lauko darbelių nebedirbs, jeigu neišsilygs Lietuvos saulelis ir neb'grįš tėvynėn. — Užties, graudu lietuvių švėtimojon važiuoti ir ten apsigyventi.

Laiszkai, tautiečių Lietuvos parsiųsti, reiskia sąjaušmą, meilę tarp savųjų ir ilgėjimąsi prigimto krosčio, per-tat garbe mūsų broliams, kurie nors per „margas gromateles“ kalbasi su giminaicziai, kaimynais ir dvaszkaiss va-dovais. Taciaus bėda tiems tautie-cziams, kurie išsibastę iš Lietuvos svetur, užmiršta tėvus, pacziąs, savo vaikelius, išsizada tikėjimo, neapken-czia apeigų bažnyčios, nė n'eina prie szv. Sakramentų. Nelaimingi elgėtos! Baduoja jų duszia, szirdyje jokis prakil, nesisn jausmas nežema, vis juoda nak-tis užtemusi niuko.

Daugumas iszeivių atleidžia netik-tuszczius laiszkus, bet da sunkiai už-dirbtą grasį prisizuncia tėvams, pa-czioms, vaikams; ant duonos, kad ne alkautų, nebadautų; arba skolą užsi-mokėtų. Vėl kiti, atmindami numirusi-us tėvus savo, leidžia pinigų ant szv. miszių už jų duszins! Atsiranda ir tokių, kurie numanydami vargingą padėjimą giminės parapijos ir bažnyčios, kur apkriksyti tapo ir szv. Sakramentais maitinami buvo, prisideda prie papuo-szymo; statyno bei taisyms naujų baž-nyčių savo grasziu. Tarp daugio už-sitarnavo, kad jų vardai būtų pami-nėti: Juozas Baciuszka iš Kalesninkų, 50 r.; Juozas Panka, 50 r.; Janikau-cas iš Bernotiszskės, 5 r.; Motiejus Valucka, 7 r. Jie tuos pinigus, svetur uždirbtus, ant reikalų bažnyčios pa-ukavo. Žinau, kad prie statymo Szil-uvoto bažnyčios tautiečiai, Amerikoje gyvenantieji, daug, daug prisidėjo. Dieve, atpildyk iš augsto dangaus jiems už prisizust aukas. Tos aukos reiskia jų tikėjimą, kad Dievas jų szir-dyse gyvena, vieszpatauja, tomis dvasi-zkai susivienija su apleista tėvyne. pagalios su savo paveiklu žadina, pa-ragina ir kitus prie aukų, kad mokėtų svetur uždirbtą grasį ant gero sunau-doti.

Czia da pagirsiu tautiečius, kad vie-nijasi, jungiasi į draugystes, vienos iš jų svietiszkos pakraipos, kitos tikėji miszkos. Žinomas dalykas, juog drau-gystėje ramiau gyventi, reikale greicziau galima gauti pagelbą, draugystėje žmo-

gus ne teip greitai isztvirksta ir da no-riau pareigas tikėjimo pildo. Ramu klausytis, juog draugystė „Susiv. Liet. Rymo Katalikų Amerikoje“ isztirinko už pirmėdį garbų vyrą, isztikimą kata-liką, p. Tepliuszį. Vėl nesmagu daros, dasizinojus apie draugystę „Susivieni-jimas Lietuvių Laisvamanių“, kurio siekiu yra spaudinti knygas turinio prieš tikėjimą bei valdžią. („Kraj“ Nr. 32, 1903) Pagalios da pikzciau daros, dasizinojus, pagal to paties „Krajiaus“ Nr. 31, 1903 m., kad užsi-mezzė dvi neprigulmingi lietuviszki pa-rapiji, viena Baltimorėj su 100, kita Waterbury su 500 parapijonų. Ne per daug žmonių, nuo Rymo atsiskyre, tapo suklaidintais, atskalonais. Bet ir jų gaila, juk tai mūsų broliai—tautiečiai. Vargszai nesupranta, arba nenor su-prasti, kad perstojo būti katalikais, o susijungė su stacziatikiais (maskoliais) ir visus prieszais szv. Tėvo. Kalte at-siskyrimo p Amerikietis meta ant lietu-viszkių kunigų, Amerikoje gyvenanczių, ant kun. Saurusazcio ir kun. Lietuv-ninko. Bet czia ne kunigai kalti. Kaip szaiszkin p. A. K. „Krajiaus“, tiktai p. d ras J. Szlupas, buvėsis kun. Dembskis ir jų šėbrai—laisvamaniai, jie tai platindami knygeles ir laikraszczius, priesingus tikėjimui, iszjuokdami ir apkaltindami kunigus, tą negeistiną at-skalą padarė. Geistina butų, kad visi Amerikos lietuviszki laikraszcziiai tą da-lyką iszaiszkontų ir parodytų mūsų bro-liams, gyvenantiems Baltimorėj ir Wa-terbury, kokiame pavojuje esti. Rasi patįs nė žino, nė supranta; kokio tē-buk kunigo klauso ir priimdinėja, non licite et non valide, szv. Sakramentus, jei tuos, bezdzionkaudami, žmonėms da-lina. Nes pagal p. Amerikiečio ir p. A. K. rasztus abudu. Dil'onis ir Rusi-kis, ne kunigai, neturi jokių paszventi-mų teip sau prasti žmonės. Tiesa, Dilionis turįs kunigystės rasztą, bet ne nuo katalikų vyskopo; tiktai nuo „pa-storių“ metodistų, atskalos liuteronų, kurie sakramento kunigystės nepripa-žįsta. Vėl Rusikis, palikęs paczią ir vaikus Chikagoje, ėmė kunigauti. Dai-lius kunigas! O kur gavo kunigystės rasztą, tai nė pats p. Amerikietis nežino.

Baigiant szį mano rasztelį, pagirsiu tautiečius už rupinimąsi statymo naujų bažnyčių ir įsteigimą lietuviszkių para-pijų. Juk maloniau ir naudingiau pri-

gimtoje kalboje pamokslą iszgirsti sa-kant, szventas giesmes „Pulkim ant kelių“, arba „Szventas Dieve“ giedant; tada rodosi, lyg Lietuvoje butumei, iszeini isz bažnyčios, matai daugumą pažystamų su jais sveikinas lietuviszki sznekcuziojiesi kaipkokiam bažnytkaim-yj Tėvynės: czę pulkėlis vyrukų juo-kauja, ten klega, o da treccias burelis utaruoja, isz visų kampų Lietuvos sunų ir isz įvairių tarnų bažnyčia vienija, jungia, rizsa; n'ėr czę dzukų, kapsų, za-navykų, zemaiczių, augsztaiczių, vieni tikt lietuviai — katalikai, visi tad mei-lingia broliai. tvirtai laikykites to szven-to tikėjimo katalikų ir kalbos lietuvisz-kas, saugokitės isztvirkimo ir klaidingo mokslo, klausykite dvasiszkos motinos bažnyčios szventos, o visuomet Jusų protas bus apszviestas, szirdis vėl ra-mybę turės. Dzukas.

Korespondencijos.

New Philadelphia, Pa. Per szven-tes nedirbant, daugelis žmonių graziai pasilėdėjo ir bažnyčia kasdien buvo lan-koma; nemaža bet buvo ir tokių, ką pasigėrę kele maizstus. Vienoje kar-cziamoje ypac nar savo, kad nevienas mėlynės neszoja.

Klebonas kun. Kaminskas draudė nuo girtavimų; kad visi būtų klausę jo pamokinimų, būtų lietuviszkas vardas augszcziaus pakilęs.

Per szalczius Middleporte pas kapi-nes rado suszalusį pruselį, kurs perdaug buvo gėravęs vienoje kar-cziamoje.

M. Supranaviczius isz Cumbola įgijo didelį vardą pas visus mūsų parapijonus už savo alendorius, kuriuos iszdalino žmonėms. Ant kalendorių viskas gra-ziai lietuviszškai paraszta ir dar mūsų bažnyčios paveiklas atmuszatas. B.

RINGOLD PA.

Užmuzė czia Vincą Žukauką, 22 metų, kuris buvo atvažiavęs isz Shenan-doh'rio. Jo kuną iszsiųsta giminėms į Shanandoah, kur likos palaidotas 7 d. Sausio ant lietuviszkių kapinių su mi-zšoms ir pamokslu.

Minersville, Pa. Sausio 7 d. mūsų bažnyčioje turėjome labai iszkil-mingą palaidojimą a. a. Marės isz Smer-uckų Matuszevczienės, kurį nu-mirė po kudikiui.

Ant palaidojimo atvažiavo isz Newar-ko, velionės pusbrolis kun. V. Stakne-vyczius, kurs pasakė ir gražų pamokslą.

BERTRANDAS BARÈRE.

Vertė Sel.

(Taša.)

Zmogiszka prigimtis, kankinama, persekiojama, piudoma visokiais budais, ant gulo nusiminime metėsi pašėlusiai prie apsigynimo. Fouquier Tinville bijojosi vaikščioti ant gatvių; i Collet d'Herbois kažinkas šovė iš pistalietai; kažinkokia mergina, uždegta regimai dvasia Karolinos Corday, rupinosi apie pasikabėjimą su Robespierre'u; tas sukėlė nužvelgimą, jį tapo suimta ir pas ją atrasta du peiliu. Atidnota tyrinėjiman, kalbėjo apie Jakobinus su panieka ir pasibaurėjimu; nereikia sakyti, kad tapo nugalabyta. Tadą Barère apreiškė iš tribunos, kad priežastis tų užpuolimų yra aiški — viską daro Pitt ir jo gvinėjos; Anglijos valdžia suorganizavo plačią sistemą užmušėjų; jį tai apginklavo ranką Karolinos Corday, o dabar pasikėsino ant gyvasių dviejų garsiausių liuosybės prietelių. Nereikalaujame sakyti, kad tie visi pliauskimai netikėti nebuvo teisingi, bet neturėjo net mažiausio pavidalo tiesos. Negana to, buvo aiškiai ir regimai besensiniai, nes užmušėjai apie kuriuos Barère kalbėjo, ėjo ant neišvengiamos mirties, — yra tai parodymas, juog nebuvo samdytiniais. Visi Anglijos iđai nebutų įstengę papirkti žmogų paprastame proto stovyje, kad padarytų tą, ką padarė Korolija Corday, bet jos pasielgimas, atsiminus apie pašėlimą ir fanatiizmą, buvo visiškai naturališkas. Tie net prancūziški raštininkai, kurie tiki dar vaikiškai, buk Anglijos valdžia pramanė pragarišką mašiną ir užmangė ciecorių Povilą, net tie išteisina visiškai Pittą iš visokio dalyvavimo užmušime Marat'o ir pasikesinime ant Robe-pierr'o. Bet Barère, ant tokių niekniekingų užsipuldinėjimų parėmė įnešimą, kuri išgirdus visa Krikščionystė apstulbo, o tas įnešimas kelbe, kad nereikia nedovanoti daugiau nei vienam angliškam nė kanoveriškam kareiviui*). Jo kalba buvo verta įnešimo, kurioo baigėsi. „Tautiszka Konvencija negali apkęsti, kad būtų dovanota nors vienam angliui, kad musu žodynas talpintų žodį dovanojimo žmogiškosms mašinoms York'o ir vergams Jurgio. Karė ant mirties kiekvienam angliškam kareiviui. Kad pernai Dunkirke nebutų jiems dovanota, kad klupsti maldavo pardono, kad nesmaidintų musų fortėcų, kad musų kariumenės būtų juos isnaikinę iki paskutiniam, Anglijo sivaldžia nebutų šimet užpuolusi iš naujo ant musų žemės. Negrįžta tikrai numireliai. Kokia morališka dūma užkrėtė mus kareivius tikrimais žmoniškumo! Buvo tai brisot'atų filantropiškų principu ir Dumouriez'o patrijotiškų papročiu ap-ieidinėti švelniai su angliais. Bet žmogišku-

*) P. Hipolitas Carnot daro, ką gali, kad tik tą įnešimą išteisintų. Iaz jo isniekinimų Anglijos galima tikrai juoktis: Anglija jau nekartą atsispyrė prieš netokius neprietelius, kaip jla ir jo karžygs. Vieną tikrai nelaimingą paklydimą laikome už reikalaujantį patalsymo. P. Carot skelbia, kad įnešimas, panasius i Barė'o įnešimą, buvo padarytas Anglijos parlamente numirusio lordo Fitzwilliam'o. Yra tai melagyste. Tegul mums p. Carnot nurodo laiką ir žodis i žodį patį įnešimą — bet jį nenurodys. Nekaltiname jo už perkreipinėjimą tycia faktu, bet užmetame jam drąsiai neatsiteisinamą nedinojimą ir drąsųbę. Skal-tietojų pramogėle pasakyme cila, ant kokio autoriteto pasirėmė p. Carnot, letdamas po sūvią ta pasaką. P. Carnot cituoja ne didraszczus Lordų Buto, ne diskusijas Parlamente, bet pasipūtusį mesaka Direktoria-to i Penkis Salmius, kurio prašė, apart to, suprato visai klaidingai.

mas remiasi ant naikinimo priešė — jokio pasigailejimo ne apkenčiama, anglo! Tokie yra jausmai tikro prancūzo, kurs žino, juog priguli prie revoliucioniškos tautos, kaip ganta, galingo kaip laisvė, ugningo kaip saletra, kurią ką tik yra išėmęs iš žemės vidurio. Laisvės ricieriai! kad pargalė atiduos i jūsų malonę anglus, muškite juos! tegul nė vienas negrįžta i belaisvių žemę Didžiosios Britanijos, tegul nė vienas nebiaurina liuosos francūziškos žemės!

Konvencija, užreкта visiškai ir priversta tylėti, priėmė įnešimą be diskusijos. Ir tadą tai galop durys Jakobinų klubėatsidarė prieš tą mokintinį, kurs pervirsijo mokytojus. Per aklamaciją priimtas i sąnarius, nenūzilgo tapo išrinktas klubo prezidentu.

Per nekokį laiką raminosi viltim, kad jo nutarimas tapo tuojau įvykdintas visoje savo pilnybėje. Nuo karės lanko parėjo žinia apie karštą kovą su angliais, kurioje Rėspublikos kariumenė pergalejo, bet kurioje netapo paimtas nė vienas intinis. Tokie atsitikimai pasitaiko kiekvienoje karėje; bet Barère įsiveidzino, kad aštrumas kovos kilo dėl jo numylėto nutarimo ir pavaišino Konvencijų nauja Carmagnole.

„Republikoni — tarė — pamatė prieš save raudonus mundurus ir nuėjo su durtuvais. Nevienas iš raudonų mundurų nepabėgo nuo republikonų smugių — visi išmūšė iki paskutinianjam. Nebuvo tiems niekšams jokio pasigailejimo, jokio pardono. Negyvuoją nė vienas iš tų, kuriuos galėjo pasiekti republikonų ranka. Ar daug, mielijate, ar daug pašėmė imtinių? Vienas intinis, vienas vienatinis, tai nauda tos didelės dienos”.

Nuo to laiko troškimas kraujo pas tą nedorą žmogų pasidarė neužsotinamu. Juo daugiau srėbė, juo daugiau jį troškino. Pradėjo nuo anglių, bet neuilgo pasirodė su nauju užmanymu galvažudysčių, Visos kariumenės susitarusiu tironų, tarė, užgulmėje Valenciennes, Le Quesnoy, Landrecies, turi būti iškerastas, jei nepasiduos ant malonės i dvidešimt keturias valandas. Anglams, žinoma, neduosime jokios kapitaliacijos, jiems turime tikrai vieną susitaikymą, mirtį. Kitiems, atsidavimas ant musų malonės i dvidešimt keturias valandas arba mirtis, tai yra musų sąlygos. Jeigu-gi tie vergai užmanytų priešintis, tai lai žūsta uo kalavijo”. Toliau darosi jis sumaniu ir juokdaryngu: „Už tokią prekę Rėspublika pasirėngusi yra duoti jiems lekciją kariško moklo”. Kai kurie klausytojai, verti tokio kalbėtojo, pakėlė balsius juokus iš tokio sumanumo; o kalbėtojas vėl parėjo i rimtą toną. „Tegul žūsta priešai, — šaukė, — jau nekartą duo tos tribunos kartojau, tiktai numireliai negrįžta; karaliai grabuose nedarys kląstų ir suokalbii prieš mus, kariumenės išpautos iki paskutiniam kareiviui nekarius prieš mus. Karė su jais turi būti karė išnaikinimo ir visiško išnovijimo. Ar-gi pridera koks pasigailejimas belaisviams, kuriuos cie-sorius su lazda, veda i kovą, kuriuos Prūsų karalius makštinius savo palošiaus varo ant skerdynės ir kuriuos York'o kunigaikštis girdo romu ir degtine?” Ant užsiminimo apie runą ir degtinę, Anštis ir galėrijos nusijokė išnauju.

Jeigu Barère būtų galėjęs įknyti savo užmanymą, sunku apskaityti, kiek nelemų nelaimių būtų užtraukęs ant svieto. Jokia valdžia, kad ir labiausiai priešinga nuozmumui, nebutų galėjusi dėl atžvilgio ant savo pavaldinių, duoti pardono neprieteliui, kurs nesigailejo jos kareivių. Atkeršijimas būtų pasidaręs netiktai teisingu, bet neišvengiamą ir šventa priederme. Nelson ir Howe būtų turėję užrūsti kiekvienam su-

intam prancuziszkam marininkui akis ir liepti eiti jam per lieptą. Anglija neturėjo priežasties bijotis įvedimo tuo naujos sistemos. Ikupijimas Barère'o kariškos tiesos butų pasirodęs pragaištingu jo paties tautiečiams, ne kaip musikiems, nes, kiek žinome, neatsitiko nė kartą nuo pradžios karės iki pabaigai, kad Anglija nebūtų turėjusi daugiau prancuziškų intinijų, ne kaip Prancuzija angliškių, ir bijomes, kad taip bus visados, kol Anglija užlaikys savo viršenybę ant marių. Esame persitikrinę, kad jeigu ans kraugeringas Konvencijos nutarimas butų turėjęs galybę įstatymo nuo 1794 m. iki 1816, tai už kiekvieną nugalabytą anglų, anglai butų nužudę mažų-mažiausiai tris prancuzus. Tai-gi, jei su pasibašėjimu ir užsirutinimu kalbame apie atmainą, kurią Barère stengėsi padaryti, darome tai ne dėl to, kad priklausome prie angliškos tautos, bet dėl to, kad prigulime prie didelės draugiškos žmogiškos giminės. Skerdynė pati iš savęs nebūtų dar buvusi mažiausia nedorybe, kokia iš to butų turėjusi kilti. Dešimtis kovų vietų, apklotų lavonais, butų padarusios ma žiau pikto, kaip papiovimas vieno beginklio žmogaus, su šaltu krauju ir po priegloba įstatymų. Viešos tiesos, pajudintos iš pamatų, butų nupuolę; tautiškos neapykantos butų įsikurę iki tokiam laipsniui pasuitimo, kokio ant laimės negalime įsiveidinti, o tikra ir nuoširdi romybė butų tapusi neįtikėtina. Doriškas charakterius visų Europos tautų butų pasidavęs greitam ir giliam pagedimui, nes tie žmonės, kurie iš pašaukimo įstato savo gyvastį už viešą dalyką, pas visas tautas turi ypatingą pagodojimą, pas visas yra laikomi už geriausias sudžias garbės ir ricieriškumo dalykuose. Supratimai apie dorybę, apie garbę visoje tautoje turi maž-daug keltis ir pulsi, žiurint ant to, kaip pajautimai dorybės ir garbės keliasi ar puola pas kareivius. Ir delto tai teisingai reik laikyti už laimę, kad per daugelį metų pasigailėjimas silpnųjų ir ir pagodone nuveiktųjų buvo laikomi už teip butinus privalumus gero kareivio, kaip ir ypatinga drąsybė. Bet kaip ilgai butų galėję teip tęstis, jeigu užmušinėjimas intinijų butų pasidaręs kasdieniniu užsiėmimu kareivių? Koks žmogus su gėra ir pakilia širdim norėtų nešioti ginklus prie tokio įstatymo? Kas, priverstas nešioti ginklus, galėtų ilgai užlaikyti gerybę ir pakilumą? O jeigu barbariškumas ant beginklių butų prirešdėme kareiviškumo, ar neyra neužginamu daiktu, juog tuomet tas antkritis butų pripilęs prie civiliškių haminų slygų, ir butų turėjęs apsierekszti kiekviename pasi elgime stipresnio su silpnesniu, vyro su motere, pro moniko su darbininku, skolintojo su skolininku?

Bet ačiū Dieviui, Barère'o nutarimas pasiliko negyva litara, nes jį turėjo įknyti žmonės, visai atskirūs nuo tų, kurie Respublikos departamentuose buvo įrankinis Saugumo Komiteto, ir nuo tų, ką rekdavo jakobinų kliube ir prieš Fouquier-Tinville'į kaltino už stoką patriotizmo moteres, kurios nesidavė prisigauti, ir ban kieriūs, kurie nesidavė apsigauti, Kareiviai, kurie po vadovyste Hoche'o ginė Dunkirk'o muros, arba po Kleber'ium užlaikė mišką ties Monceau, purtėsi prieš amatą, aršėsnį už amatą budelio. „Konvencija, tarė vienias iš oficerijų į savo kareivius, išdavė, puiepiamą, kad nu šautume ašei vieną anglišką kareivį“, — ant to kažinkoks drutas sieriantas atsakė: „Mes į juos nešaudysime sigskite juos Konvencijai. Jei deputatai nori užmušinėti intinius, gali juos užmušinėti patys, gali juos ir suvalgyti kaip pritinka laukiniems žmonėms, kaip jie“. Tokie

jausmai viešpatavo visoje kariuomenėje. Bonopartas, kura žinojo karę pardėm, kurs parodė Jaffoje ir kitose vietose, kad pasirengęs buvo atlikti jos tiesos iki paskutiniamjam, o pas kurį neapkenimas Anglijos prieidavo prie pašėlimo, visados su pasibiaurėjimu atsimindavo apie Barère'o nutarimo ir gyrėsi džingamsi ngai, kad kartinomėnė atsiakėjo klausyti.

Pas kiekvieną kitą dalį tautos toks nepaklusnumas butų buvęs nubaustas galvažudystėmis; bet Saugumo Komitetas žinojo gerai, kad disciplina, kuri laikė priklausome nekariškus gyventojus sodžių ir miestų, butų gal nenusisekusi kariuomenėje. Išmetinėti žmones tuzinais išlaivų ir kirsti jiems pirštus, jei kabindavosi prie krasto, galėjo buti labai smagi pramoga tikram jakobinui, jei žaidimui turėjo, kaip Nantes'e senus kunigus, jaunus mergaites arba moteris su žindomais vaikais. Bet tas žaizlas galėjo pasirodyti truputį pavojingas, jeigu kas butų norėjęs pabandyti jo ant gilyt narsių grenadierų, aprukusių nuo dumų kanolių ties Fleury ir suramtytų randaiz ties Hondschoote.

Jei naudojosi išz gėrymų, tai gerk vien geriausius, tyrus, kurie tavo sveikatai nekenkty.

Empire Distillery Company's DEGTINES IR VYNAI pripazinti yra už sveikiausius.

Saliuninkai privalo vien nuo jų pirkti gėrymus, nes ir pigiai gaus. Apmokėję randui ezyžę (revenue stamp) galite gauti degtinų nuo 40 centų už galioną ir brangiaus. Turi 37 savo distilles, kur daro visoki gėrymą. Kreipkitės į kompanijos vyriausią biurą:

Empire Distillery Company
234-235 Broadway, New York, N. Y.

arba pas lietuviską tos kumpanijos reprezentantą

Dominika Brazinska
37 Centre St. Shenandoah, Pa.

Kaledu Dovanos.

JACOB MORCH

Pargabentojas

Deimentu

Parduoda puikiausius auk-
suk-
suk-
suk-

na, o ypatingai naudingus ant Kaledų dovanų

Lietuviai, visi eikite pas

Jacob Morch, 130 Broadway, Brooklyn, N. Y.

James J. McGinty

Laidotojas lavonu ir balsamavotojas prie lietuviszkos parapijos Brooklyne.

Laidojo ant visokių Kapinių

Parasmo karietas ant szermenu, veseliju ir kitnose reikaluose labai pigiai.

Gyvenimas ir kancelarija po 72 So. 2-nd Str., stania po 76 So. 1st Str. Brooklyn, N. Y.

Stania atdara diena ir nakti. Telefonas: 559 Williamsburgh.

Negirdetas Daiktas

Gražiausias ant svieto popieros ir su visokiais gražiais kvietkais del raszymo gromatų, ne tik i Lietuvą ale yra tinkamos del kiekvieno žmogaus, su visokiais paveikslais ir su maldelėm ir gražiais apskaitymais, kaip tai i tėvelius, gimines, dēdes, tetas, pažinstarus, vaikingi mergeles, merguni i vaikus labai meilom pavinczevonėm ir visokiom dainelėm, isz viso 13 gatvink Lietuviszkų ir Lenkiszų su gražiais kvietkuotais kopertais, tik 25c. už tuziną 6 tuzinai už \$ 1.00. Betlejus tik 10c. Atidaromi altoreliai tik 20c. Sziklinei abrozealiai tik 10c. Tukstantis naktų ir vienu tik \$ 1.00. Trijų metų Linksma Valanda tris milijoniskas knygos tik už \$2.00. Visokių abrozeļu nuo 50c. už 100 iki \$5.00 dolieriu. Lietuviszki ražanziniai nuo 50c. iki \$5.00 už tuziną, visokių zakaplieriu nuo \$4.00 iki \$10.00 už 100 ir visokių knygn didelė krautuve ir pigiau galima gaut kaip kitur. Geriausias tra jankos 30c. ir 55c. už baksuką su pristuntumu. Reikalauu agentu ir duodu gerą užtarbį.

Užsiraszkit szitą adrsią.

Johan Nauchikas

37 Franklin St. New Britain, Conn.

Kas tur pinigų, tam sekasi.

Asz tau pristisju duodele, su kuria gali treiną sustabdyti, o labiausiai atsigtinti pastojancius kele, gerensis ginklas kaip revolveris, prekė \$1. Asz pristisju dykai, kas kokį isz pagarsintų puse prekės daiktų pirkis. Drukuojama gromatos masina, kurią parduoda kiti po \$20; mano prekė 10 dol. ir duodeletai pridetu. 18 k. aukštinis 3 žiedus, iszsmargytų vyrizką, su 3 akutim mersyška, apvalinga del šonų žmogų; košnas pasiduo po 2 dol., 3 žiedai pasidaro 6 dol., mano prekė 3 dol. ir duodelet dykai, ir garantuoją košną ant 3 metų. Plunksnų priplama, kviŗį vartoja daktarai ir kiti augstemi žmōnts, 14 k. aukštinis plunksn. garantuojama ant 5 metų, pasiduo po 5 dol., mano prekė \$2.50 ir duodelet dykai. Zgoretis su Elgin-viduriais, sidabrinis, mano prekė \$10, aukštinis \$20. Nikelinis, su amerikonskiais viduriais, \$4, ir drange su dovana, duodele, ir garantavojimu košno po 25 metus. Pristavom už puse prekės tiesiog isz dirbtvų, kokiu daiktų tik kas reikalauja, o sykį kokį daiktų pirkė, gausi dirbtvės adrsę ir pats kiti sykį gali parsigabenti.

Pingus reikia siųsti, drange su gromata:

GEO. BARONAS

2011 Carey Alley, SS. Pittsburgh, Pa.

Ar raszai kur gromatas?

Jeigu teip, tai pas mane gali gauti visokių popieros gromatos. Rasite su visokiais graisiais kvietkais ir su gražiais paveikimais ir su visokiais dainelemis ir su visokiais paveikslais. Tuzinas 0c.

Popieros su iszdelidziamomis kvietkomis, labai gražios, viena 15c.

Abrozealiai, ant paveikslu altoreliu, iszdelidziam. Viduj matyti szv. paveikslai. Po 13c.

Szalkiniai abrozealiai po 13c. szalkinės pavinczavones po 15c.

Agentai gausi didelį pelną. W. UKMANN, Bx 14, Sta. W., Brooklyn, N. Y.

Schneider Bro's

Lietuviszki Kraucziai
296 GRAND STR.
BROOKLYN, N. Y.

SIUTAI ant orderio geriausiai ir pigiausiai atliekami. Geriausia vieta visume Brooklyne. Galit susikalbėti lietuviszcai. Del kraucziau pardudom geriausios materijos kuopigianciai, nesperkame tiesiog isz fabriko.

Neužmirzkit tikrajį vietą pas

Schneider Bro's

296 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.

S. JARMUŁOWSKI,

No. 54 Canal Str. New York

New York

Asz užlaikan BANKA

kurią galite suvisti usidėti savo pinigus, eipose ir iszmaininti pigius visu žemiu.

AGENTURA

visu laiviniu kompaniju ir gelezinkelo tikietu. Szipkortes ir isz Europos.

Teipgi siunczini pigius ir visas dalis

svieto ir iszduodu veksems ant visu didziuju miestu Europos.

Banka Europoje. Hamburge: S. Jarmułowski. Lubbeck: S. Jarmułowski & Co.

Stebetina proa!

Vaikams prie miszių sukniuos žriackis kaszmiro su puikm panusuliu už

\$3.50

Kamizos 75c. \$1.00, \$1.75. PLOSZCZIAL \$16.00 ir daugiau. Kunigizskos sukniuos \$12.00 ir augszciaus. Gera visa eile drapanų \$18.00 ir augszciaus. Palnos extra \$20.00 ir augszciaus.

BOHNE BROS & CO.

34 Barclay St.

New York.

ZMIJECZNIK'S

EGIUTERRO NO. 2

EGIUTERRO NO. 1

Jeigu turi REUMATIZMA, GALVOS, SPRANDO, STRENU,

KAULU SKAUDEJIMUS —

teipgi jeigu skauda vidurius, turi nesvelkas kepenas arba kraują užnodytą — tuom laik imk EGIUTERRO NO. 1, nes szitas vaistas yra kuonopasekmingiausias nuo skaudėjimo viduriu. Iyg daug drugi, priepnolj ir gripa.

Trajanka teipgi gali gauti aptiekoje A. G. Groblaucko, susidedanczių isz 3-vevneriu visokių augalu ir žoliu. Ją pripazįsta kaip geriausia tarp visu kitu tra janku.

Aptiekorius A. G. Groblauckas, kaip seniai praktikavojantis savo apielinkėj, jau yra žinomas tarp musu tautos Amerikoj, kuris visais patarnauja atskancziai pas jį nusidavusiems ligoniams. Apart to, kaip senas tyrinetojas ligu, gerai jas jau pažį.

Taigi budamas negalete arba teip kokiam neramume, kreipkis prie jo.

Adresas:

A. G. GROBLEWSKAS

111 MAIN STR. PLYMOUTH, PA

Puikiausias lietuviszkas

Hotelis

Kaz. Radziewicziaus

121 E. Centre St., Shenandoah, Pa.

tuojaus szale Lehigh Valles Dipo, po deszine ranka, cinant i miesta.

Tai puikiausia ir szvariausia vieta del sveteliu ir labai paranki del tu, kurie atkelaus i Shenandoah, Pa. Apart visokių arliuku ir alaus tur didelij zopota pargabentu isz Europos visokių vynu, cigaru, o teipogi prilauko visokių valgiu ir oisteriu. Pukelvingi gali gauti nakvynį ir prietiskiają rodą visaiu. Yra tai vienetine ir puikiausia vieta eielam Shenandoah'e, o kas kartą atsilankys, tas pas kitus dauginu eis.

Teipogi parduodu szipkortes ir siunczių pingius i visas dalis svieto.

Puikiausias

Drapanu ir . . .

Apatuvo Sztoras

visoje Pottsville, Pa.

Siuvame patis visokius siuntus, nuo 15 dol., 20 iki 25 dol.; gatvų, kas kokij nori, gali iszairinkti, nuo 6, 8 ir 10 dol. ir augszciaus. Ant lango Zvalgėde, kad nepreitum.

IRSZKUS HEBER

206 N. Centre St., Pottsville, Pa.

Tikrai gryna
Altoriaus Vyna
 gausit pas Barnston Tea Co.,
 6 Barclay St., New York.
 Importuoja jie rusišką arbatą,
 kavą ir visoki vynu.

Sekanezijos knygos:
 Istorija Seno ir Naujo Istatymo 25c.
 Dogmatas apie pragarą 15c.
 Triumpi atsakymai ant užmeti
 fejimu priesz Religija 20c.
 Išaugdymas Loretan. Litaniijos 35c.
 Juoku Knygelė 25c.
 Paslapeziai Gyvojo Rožancz. 25c.
 Socializmo ateitis, apysaka 40c.
 Dvi Seserys, apysaka 40c.
 Gaunamos pas:
 Zev. J. J. KAULAKIS
 108j So. 5-th str. Philadelphia. Pa.

H. VENSKIO
Harmonia Hall
 46 Avenue A
 tarpe 3-cijos ir 4 tos ulycijos
New York.
 GERU VYNU, LIKIERU,
 ALAUS ir CIGARU.

**DIDE SALE DEL SUSI-
 RINKIMU ir SZVENCZIU.**
**BOLIU STALAS ir
 BILIARDAS.**

Naujausios Knygos:
Aventino neregė — labai puiki istorija isz pirmuju amziu krikščionystės, su paveikslėleis, prekė 90 centai.
Pirmutinis ballus — komedija viename akte (dėl teatro). labai puiki ir juokinga, prekė 10c.
Idu Sala — labai užimanti apysaka, prekė \$1.00.
„Sventosios“ Rosijos misijonieriai — labai užimanti knyga, vos dabar iszėjo isz spaudos. Kas nusipirkis, nesigraudins. Prekė 75 centai.
SZV. KAZIMIERIUŠ, drama 8 aktoje — 10c.
EDGARAS, paraszta knigu Juodysiains. Kožnas lietuvis tą knyga privalo turėti, nes joje gražus pamokiniai ir isziasiskiniai sziadininiu įvairiu priestikių misaku dalyku. Prekė \$1.00.
 Saitę knygą galima gauti ir pas kun. Juodysiu, rasant ant sziu antroso: Rev. Dr. Juodysiains, St. Joseph's Church, Walnut St., Oshkosh, W. s.

Naujas spasabas gidimo.

Insisenegas daugmetine procia ant dirvos naujausio datirimo medikizsko, o patvirtintas isz tukstanzio atsitikimu, aukauja

PROFESORIS DR. E. C. COLLINS
 140 W. 34-th Str., New York, N. Y.

PREZIDENTAS "THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE,"
 140 WEST 34-TH STREET, NEW YORK, N. Y.

Visiems kententiem ant kokios norint ligos, norint ant labaj persisejejusios ligos. O kad tasaj naujas spasabas gidimo atnesza tiesiog stebuklinga palengvintima, jog pakole ligonius no tovos sopulu trumpame lajke sugrazina del juju pajegas ir lajki uzsimiti darbu, ludina tulstanczej gromatu dekingines no zmoniu, kurie sunkiomu ligomiu buwo prispausti, trumpame traukjio lajke libesi del juju sugrazinta cielebje szejkata ir daugelis raso jog kada visi gidintojais juoses apledo, pripazindami uz neizgidoma liga, tada, parasze abejojami pas profesori Collins'a ir sztaj stebuklasi uz keliu dienu naudojant gidinules jauti stebetina palengvintima ir jau intkejo jog adgaus szejkata. Del to-gi ne wionas, jazu im dilsietuju kokiu norints liga tegul ne nusimena nes gali butie szejku. Nauji iszradimaj kizantisi gidinancios sztuko nes del wisi usz tuju mokintu zionoi, kurie ne patajkins trumpame lajke izgidint tokias ligas, kurios pries ne sonej buwo pripazintos uz neizgidomas. Del juju uztenka ajzskus aprazins juos, tejsje-gi trumpas atsakimas tejsj, ar ne, ant omniu patalpintu uszklausimu.

KEAUSIMAJ, ANT KURIU REJKIA ATSAKIT TRUMPAJ TEIP ARBA NE

Ar las tawo giminis numire kas ant entelut...	Ar turi galwoje swagilni...	Ar taw akauda kaip schapines...
Ar las giminiu katras ne ketsze ant ligoszidins arba lakutu...	Ar turi nora walgit...	Ar lengvaj palteli...
Ar kosti...	Ar tawo widurej kaip rejkia...	Ar ne trumpaj kwepudi...
Ar akauda galwa...	Ar akauda krutine...	Ar daug porf arle kos ir alaus...
Ar akauda ausies...	Ar j meloziis woznia...	Ar turi romatizma...
Ar glauke isz nosies...	Ar eplakia drucej ezidrie...	Ar pascizotas ar jauniki...
	Ar drow taw rankos...	Kaip iszrodzo tawo salpumas...

Ant tu wisi uzklausimu rejke ajzskiej api sawo liga aprasit, kokiu spasabu ir kaip tankej pasirodinejo, kas labjarse konke ir no kaip ibraj ir t. t. Atraszikite su atida, o busite izgidinti, lajmingi ir tiksite in darba. Jago kas ne tiketu, tegul persajko zemiau patipusis gromatas su padokuwonemis;

NOTERISZKAS NEREGULARYASTI
 Pirmo matus koetega kowa menel elut...
 PAVLE A ZAGAR

LIGA NA ZADU.
 GUDU PROF. COLLINS
 Rada tikrai pradegu woznia...
 2397-15 Place, Escheld, TH.

PROF. DR. COLLINS:
 Gulu jains wazteri, jog naud drow...
 140 W. 34th St., New York, N. Y.

Turime saskaitu libesi taktu su padokuwonem, kuriu ezion del stokes wietos patu pint ne gelime. Del to-gi omioj ne zaidindite wionas, ten gidinkite la greizidoga pas izsidoga specialia a Prof. Collins'a, o trumpame lajke busite izgidinti. Atsiminkite, jog su liga nema szejpos, o kas szejdien duosis lengwaj izgidinti, tai rito gal per ju su sunkinoma gidinti. *Te eswepone ligonius priesz teip waidinamus dekretymus dirwos. Ligonis kreka per toj del sawos iz gidinimo. Tejo dirwaj, tai apwiziate.* Ne banskite, jago kensti ne rejka laujete, nes Prof. Collins Jus izgidins. Raszikite szendien ne laukite ritojais. Adress:

The Prof. Collins New York Medical Inst. 140 W. 34 St. New York.

Pardavimas žieminiu tavoru.
Dabar geriausias cenzitus pirkimui.

"The Oldest and Most Reliable"
Gorman's
ESTABLISHED 1857
229-235 GRAND ST. BROOKLYN, N.Y.

Mūsų prekes labai numaišom, idant išparduoti žieminius tavorus. Szaltasis oras dar gana ilgai laikysis, taigi prieš tokių žemų prekių turi kiekvienas priežastį nusipirkti vieną ar kitą daiktą.

Jūs toki-pat pasiulyma nesulauksit ateinančiuose metuose.

Plosceziu, apredalu, pasivilkimo rubu vyrams ir moteroms,

blanketų ir daugel kitų daiktų, kurių prireikia kas dieną.

Jeigu mūsų apgarsinam barginą, tai galite pasitikėti, kad tai ir yra barginas. Geriausias būdas persitikrinti apie tai, yra, sulyginti mūsų tavorus su tavorais kitur pirktais.

JOHN J. GORMAN CO.

229-235 Grand Str.,

Brooklyn, N. Y.

Darbininkų drabužių krautuvis

KOBRE,

85 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Skrybėlės, kepurės ir czeverykai, vyriški drabužiai didžiausiam patirakime. Kuparai ir valizos, ypatingai daug kelnių.

Niekie negal mažesnę prekę už mes ant Grand St. padaryti.

Pabandyk porą WAUKWELL-CZEVERYKU dėl vyrų, po \$3.50, ant pardavimo pas Ben Friedman'o gerai žinomą

Unijos Czeveryku Sztora

163 Grand st., arti Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

DIDI PASKYRA AMBRELIU.

UŽDETA PER 30 METU.

Adam Schulz Son

Karpetu, naminiu daiktų ir reikmeniu parduodam ant lengvų išsiderėjimų.

Mes išsredysim jūsu nama už \$1.00 ant nedėlios.

ADAM SCHULZ SON

267-271 GRAND ST.

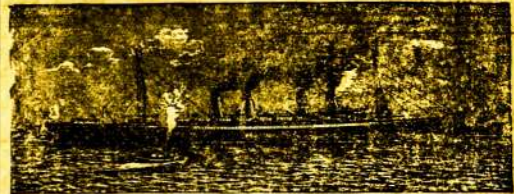
Szakinė kupczystė 225 BROADWAY, BROOKLYN, N. Y.

BISCHOFFS-BANKING-HOUSE

uždėta 1886 metais

Name Staats—Zetung, prie užvaldavimo ant Brooklyno tilto, New-York

Mincesnėme pinigūs (vias dalis svieto piges, skūcietis reita.

ISZDUODAME SZIPKORTES IN EUROPA IR ISZ EUROPOS Bankoje savo visados laikome daugybę pinigų dėl išmainymo, kaipio tai Maskolijos rublių, Vokietijos markių, Austrijos guldenų ir t. t.

DABARTINE PREKE SZIPKORCZIU:

Isz New Yorko		Bremą ant Expreso	\$38.00,	ant reguliarisko	\$82.00	
" "	" "		Hamburgą ant Expreso	\$34.00,	ant regul. \$82.00	
" "	" "		Antverpą	\$32.00,	ir Rotterdama	\$82.00
Isz Bremo		New Yorką ant Expreso	\$40.50,	ant reguliar.	\$38.50	
" "	" "		Hamburgo	" "	\$38.00	
" "	" "		Antverpo	" "	\$38.50.	
			Isz Rotterdamo		\$38.50.	

Dabar sinesniam pinigūs tiesiog | namus.

100 rublių už	\$12.50	50 rublių už	\$12.50.	40 rublių už	\$11.25
20 " "	\$16.00	25 " "	\$18.88	20 " "	\$10.75
15 " "	\$8.18	10 " "	\$5.50	5 " "	\$ 2.88

Dėl artėnės žinios rašyk |

BISCHOFFS BANKING HOUSE

2 Centre str. (Staats-Zetung Building, N.-Y.-Teri)

Nedėliose Banka atvira nuo 10 iki 12 adynal.

V. DACKEVICZIUS

Biuras pardavimo laivakoreziu ant visų užatlantiszkų linijų.

Mainymas ir siuntimas pinigų | Lietuvą, Lenkiją, Rusiją ir Galiciją be jokių kasztų tam, kuris pinigūs gauna.

Teipjog apsaugojimas nuo ugnies ir ant gyvasties. — Lygiai atlikti visokias provas rubežinose Lietuvos, Lenkijos ir Rosijos.

Thomas, Tucker Co., West Va.

Telephonas: Cumberland, Davis Coal & Coke Co.

Labai didelis pigumas ant

ZIEMINIU SIUTU IR OVERKOTU

pas
J. MIELDAZI, 122 S. Main Street, Shenandoah, Pa.

Turime prisivę daugybę ant naujų metų visokios mados ir visokios materijos. Siuvam kostumėram ir pardoduom kiekvienam prietaikom kol tinka kuogeriausiai. Jeigu netinka pasiuvimas arba materija, mes stmainom arba pataisom uždiką. Musų materijos yra naujos ir szviežiai pargabentos tiesiog isz fabrikų; jos negali sklodnose po 10 iki 15 metų kaip pas kitus. Tuojaus pasiuvam ir parduodam kuopigiausiai, overkociuzis už 7 iki 10 dol. Pasiukubinkit ateiti, pakol turim visolį saizų. Broliai bus labai užganėdinti ir linksmi, jei pirks pas J. MIELDAZI.

Teip pat parduodu szifkortes ir siuncztū pinigūs | Lietuva, be jokiū klaidū.